

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 28 – 29 marca 2010 r. r.
na Wydziale Nauk Pedagogicznych Dolnośląskiej Szkoły Wyższej
we Wrocławiu dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku
„pedagogika specjalna” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia
oraz w Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym w Kłodzku na kierunku
„pedagogika specjalna” na poziomie studiów pierwszego stopnia.

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził Zespół Oceniający w składzie: dr hab. Wawrzyniec Konarski (przewodniczący), prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska - Kwapisz (ekspert PKA), prof. dr hab. Halina Sowińska (ekspert PKA), mgr Arkadiusz Doczyk (ekspert ds. formalno – prawnych PKA), Bartłomiej Banaszak (przedstawiciel PSRP, ekspert PKA).

2. Krótką informacją o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku oraz hospitacji zajęć dydaktycznych.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Na enumeratywnie wypunktowaną misję Uczelni składają się: a) przygotowanie kompetentnych, aktywnych i refleksyjnych realizatorów przyszłych ról zawodowych, b) rozwijanie na wysokim poziomie akademickim działalności badawczej, c) dążenie do wypracowania własnej niepowtarzalnej tożsamości, d) aktywna współpraca z różnymi środowiskami naukowymi i edukacyjnymi w podnoszeniu poziomu ofert edukacyjnych.

Tak rozpisana misja pokazuje ambicje Uczelni, które - na tle pozycji, jaką dysponują inne uczelnie wrocławskie, zwłaszcza publiczne - mogą sprawiać wrażenie dość silnie rozbudowanych. Wydaje się, że ich pełna weryfikacja będzie jeszcze wymagać czasu.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Uczelnia została utworzona na mocy decyzji Ministra Edukacji Narodowej z dn. 16 czerwca 1997 roku (decyzja nr DNS i -0145-184/TMB/97). Zgodnie z przepisami prawa funkcjonuje opierając się na statucie i regulaminie studiów zatwierdzonych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Kłodzku został powołany zgodnie z przepisami prawa (uchwała Senatu nr 22/2006 z dn. 28 kwietnia 2006 roku w sprawie utworzenia zamiejscowego ośrodka dydaktycznego w Kłodzku, zarządzenie Rektora nr 26/2006 w sprawie powołania ZOD w Kłodzku)

Organy Uczelni oraz Wydziału Nauk Pedagogicznych zostały powołane zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Składy organów kolegialnych są natomiast **niezgodne** z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem Uczelni. W składzie Senatu Uczelni brak jest jednej osoby w grupie przedstawicieli studentów.

Zakres spraw regulowanych uchwałami Senatu jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałą do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku

poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 i 8 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy na podstawie umowy o pracę i w prawidłowy sposób wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy.

Opłaty za wydawane dokumenty zostały ustalone przez Rektora zgodnie z ustaleniami § 20 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Rada Wydziału Nauk Pedagogicznych wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, zatwierdzając plany i programy studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Dziekan jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (na podstawie umowy o pracę).

Z obowiązku nakładanego w art. 130 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na kierownika jednostki organizacyjnej, tj. ustalenia szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich, wywiązuje się dziekan wydziału.

W nawiązaniu do spraw studenckich analizie zostały poddane następujące wewnętrzne uczelniane akty prawne:

- a) regulamin studiów,
- b) regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej wprowadzony zarządzeniem nr 5/2010 Rektora DSW z dnia 18 lutego 2010 r.,
- c) umowa o pobieraniu nauki,
- d) regulamin opłat za studia wprowadzony zarządzeniem nr 6/2010.

Opinia samorządu odnośnie regulaminu studiów, wymagana przepisami Ustawy (art. 161 ust. 2, została dostarczona zespołowi wizytującemu. Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej został zaakceptowany przez samorząd studentów DSW, budzi on jednak zastrzeżenia. Zastrzeżenia związane z użyciem klauzul niedozwolonych UOKiK budzą umowa o pobieraniu nauki i regulamin opłat za studia. Uwagi do wspomnianych aktów pranych przedstawione są szczegółowo w drugiej części załącznika nr 2.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku „pedagogika specjalna” realizowane są w ramach Wydziału Nauk Pedagogicznych w samym Wrocławiu, zaś tylko pierwszego w Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym w Kłodzku. Struktura organizacyjna realizującego te studia Instytutu Pedagogiki Specjalnej obejmuje 5 zakładów: 1. Zakład Resocjalizacji, 2. Zakład Edukacji i Rehabilitacji z Niepełnosprawnością Intelktualną, 3. Zakład Surdopedagogiki, 4. Zakład Pedagogiki Lecznicej, 5. Zakład Terapii Pedagogicznej oraz trzy pracownie: 1. Psychoprofilaktyki Uzależnień, 2. Badań nad Autyzmem oraz 3. Gabinet Diagnostyki i Terapii Dzieci z Utrudnieniami Rozwoju. Wszystkie te jednostki kierowane są przez kompetentnych, posiadających dorobek naukowy związany ze specjalnością, nauczycieli akademickich. Taka organizacja zapewnia sprawną i merytorycznie odpowiednią realizację zadań zarówno dydaktycznych, jak i badawczych.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	910	283	-	-
Studia niestacjonarne	6 860	5 156	-	-
Razem	7 770	5 439	-	-

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Studia na kierunku „pedagogika specjalna” w Dolnośląskiej Szkole Wyższej odbywają się zarówno w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej w pięciu specjalnościach: resocjalizacja, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, surdopedagogika, pedagogika lecznicza i terapia zajęciowa. Wymienione specjalności są realizowane na I i II stopniu kształcenia. Od 1 października 2010 roku zostaną uruchomione studia doktoranckie, ich koncepcja, program i regulamin zostały zatwierdzone przez Radę Wydziału Nauk Pedagogicznych DWS w dniu 28. 01. 2010r. Odpowiedzialną jednostką organizacyjną za realizację zadań dydaktycznych na wymienionych wyżej specjalnościach jest wspomniany wyżej Instytut Pedagogiki Specjalnej, który od 1997 roku funkcjonuje na Wydziale Nauk Pedagogicznych DSW.

Wydział jw. posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie pedagogika (decyzja z dn. 28 listopada 2005 r. nr BCK-I-U-1010/2005) oraz doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie pedagogika (decyzja z dn. 30 listopada 2009 r. nr BCK-I-Udrh 163/2009)

Kierunek „pedagogika specjalna” podlegał akredytacji dokonywanej przez PKA i uzyskał pozytywną ocenę jakości kształcenia (uchwała nr 14/2003 z dn. 23 stycznia 2003 roku.)

Wydział posiada uprawnienia do kształcenia na czterech kierunkach:

- Pedagogika, studia I i II stopnia (pozytywna ocena jakości kształcenia dokonana przez PKA – uchwała 20.02.2003 r.)
- Praca socjalna – studia I stopnia
- Nauki o rodzinie – studia I stopnia
- Pedagogika specjalna – studia I i II stopnia

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
I stopnia	I	29	495 (73)*	524
	II	34	432(54)*	466
	III	34	520(62)*	554

	IV	-	-	-
II stopnia	I	23	350	373
	II	17	330	347
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-
	II	-	-	-
	III	-	-	-
	IV	-	43	43
	V	16	70	86
	VI	-	-	-
Razem		153	2240	2393

*W nawiasach podano liczbę studentów studiujących w Zamiejscowym Ośrodku Dydaktycznym w Kłodzku

Wnioski:

- Na kierunku „pedagogika specjalna” ponad 90 % studentów studiuje w formie studiów niestacjonarnych
- Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej budzą zastrzeżenia i konieczne jest ich usunięcie
- Umowa o pobieraniu nauki i odpłatności za studia oraz Regulamin opłat za studia budzą zastrzeżenia i również konieczne jest ich usunięcie

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

- 1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Określona przez uczelnię sylwetka absolwenta jest zgodna z uregulowaniami wskazanymi w standardzie, a struktura kwalifikacji – z przyjętymi deskryptorami efektów kształcenia. Charakterystyka deklarowanych kompetencji absolwenta studiów pierwszego i drugiego stopnia została opracowana w odniesieniu do kierunku studiów „pedagogika specjalna” oraz szczegółowo do prowadzonych specjalności: resocjalizacja, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, surdopedagogika, pedagogika lecznicza i terapia zajęciowa.

Studiujący na studiach drugiego stopnia „pedagogikę” specjalną mają do wyboru pięć profili kształcenia, zgodnych ze specjalnościami prowadzonymi na studiach pierwszego stopnia, a mianowicie: edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, resocjalizacja, pedagogika lecznicza, surdopedagogika, terapia zajęciowa. Na podkreślenie zasługuje przedstawiony interdyscyplinarny charakter kształcenia, pozwalający absolwentowi zrozumieć prawidłowości rozwojowe, odchylenia organiczne, psychiczne i społeczne człowieka oraz posługiwać się tą wiedzą w praktyce edukacyjnej, rehabilitacyjnej i resocjalizacyjnej.

W Raporcie Samooceny przedstawiono, zgodnie z prowadzonymi specjalnościami, możliwości zatrudnienia i dalszego kształcenia. **Niezgodny** - z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli, § 14.1. i § 14.2 - jest zapis w „sylwetce absolwenta” studiów I stopnia na kierunku pedagogika specjalna: „Absolwent surdopedagogiki studiów I stopnia jest przygotowany do pracy na stanowisku nauczyciela przedszkola i szkoły podstawowej dla niesłyszących i słabo słyszących” (Raport samooceny, s. 104). **Niezgodny** z tym samym

rozporządzeniem jest zapis dotyczący uprawnień absolwenta kierunku pedagogika specjalna studiów II stopnia „Absolwent studiów II stopnia może pracować na stanowisku (...) nauczyciela w szkołach dla uczniów niesłyszących i słabo słyszących” (Raport samooceny, s. 109). Zgodnie z wymienionym rozporządzeniem absolwent powinien mieć również kwalifikacje do prowadzenia danego przedmiotu.

Umiejętność stosowania zdobytej wiedzy w praktyce kształtowana jest na etapie studiów poprzez odbywanie praktyk trwających łącznie od 6 tygodni (specjalności: edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogika lecznicza, surdopedagogika, terapia zajęciowa) do 8 tygodni (specjalność resocjalizacja) w instytucjach adekwatnych do kierunków kształcenia i wybranej specjalności; pierwsza praktyka „ogólnopedagogiczna” odbywa się po II semestrze nauki i trwa 3 tygodnie, druga „specjalistyczna” również trzytygodniowa, zorganizowana jest po IV semestrze na specjalności edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogika lecznicza, surdopedagogika, terapia zajęciowa. Na specjalności resocjalizacja obowiązuje praktyka ciągła w łącznym wymiarze 8 tygodni (160 godzin), praktyka ta jest realizowana w wymiarze 2 tygodni (minimum 40 godzin) w semestrze 3,4,5 i 6.

Z informacji udzielonej przez z-cę dyrektora Instytutu Pedagogiki Specjalnej wynika, że absolwenci kierunku „pedagogika specjalna” są przygotowani do potrzeb rynku pracy. Znajdują zatrudnienie nie tylko w szkołach i placówkach oświatowych, placówkach prowadzących wczesną interwencję, ale również w pozarządowych (stowarzyszeniach, fundacjach). Kwalifikacje absolwentów dostosowane są do wymagań rynków pracy, najczęściej studentów wybiera specjalność „resocjalizacja”, po której absolwenci znajdują zatrudnienie.

Wniosek:

Z analizy dokumentacji i informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, że sylwetka absolwenta jest zgodna ze standardem i umożliwia im znalezienie zatrudnienia. Równocześnie należy dokonać korekty dwóch wzmiankowanych wyżej, zawartych w Raporcie Samooceny zapisów, niezgodnych z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r.

1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Zasady rekrutacji obowiązujące na kierunku „pedagogika specjalna” są proponowane i zatwierdzane na posiedzeniu Rady Wydziału Nauk Pedagogicznych. Następnie wraz z limitami przyjęć są one zatwierdzane przez Senat Dolnośląskiej Szkoły Wyższej. Postępowanie kwalifikacyjne prowadzi Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna powołana przez Dziekana (Zarządzenie nr 6/2007 Rektora DSWE TWP we Wrocławiu z dnia 30 marca 2007 r.). Dziekan Wydziału Nauk Pedagogicznych określił warunki przyjmowania kandydatów na studia I i II stopnia na rok akademicki 2009/2010 na Wydziale Nauk Pedagogicznych zarządzeniem nr 1/2009 z 3 marca 2009 r. O przyjęcie na studia I stopnia (wyższe studia zawodowe) mogą ubiegać się absolwenci szkół średnich lub szkół ponadgimnazjalnych posiadający świadectwo dojrzałości, uprawniające do podjęcia nauki na studiach wyższych, i spełniający warunki kwalifikacyjne ustalone przez Dolnośląską Szkołę Wyższą. O przyjęcie na studia II stopnia mogą ubiegać się osoby posiadające tytuł magistra, licencjata, inżyniera lub równorzędny, i spełniający warunki kwalifikacyjne ustalone przez Dolnośląską Szkołę Wyższą. Kandydaci, którzy ukończyli studia I stopnia lub studia magisterskie na kierunkach innych niż pedagogiczne (za pedagogiczne uznaje się studia na kierunkach: „pedagogika”, „pedagogika specjalna” i na innych specjalnościach dających przygotowanie pedagogiczne), przyjmowani są na studia II stopnia na kierunku „pedagogika specjalna” realizowane zgodnie z programem poszerzonym o blok przedmiotów okołoseminaryjnych, będących zestawem treści podstawowych dla dyscypliny pedagogika, każdy z wymienionych przedmiotów realizowany jest w wymiarze 9 godzin wykładów i 15 godzin ćwiczeń (Wprowadzenie do pedagogiki, Teoria wychowania, Psychologia rozwoju, Psychologia wychowania, Podstawy dydaktyki ogólnej).

Wymagane dokumenty przy przyjęciu na studia to: podanie wypełniane w Internetowym Systemie Rekrutacyjnym dostępnym pod adresem: www.rekrutacja.dsw.edu.pl, świadectwo dojrzałości, zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do podjęcia nauki na studiach wyższych, kserokopia dowodu osobistego, 4 fotografie. Na studiach II stopnia wymagana jest ponadto kserokopia dyplomu oraz suplementu wraz z jego oryginałem, celem potwierdzenia zgodności.

Zgodnie z uchwałą nr 11/2008 Senatu Dolnośląskiej Szkoły Wyższej z dnia 17 kwietnia 2008 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku 2009/2010 oraz limitu przyjęć na studia w roku akademickim 2008/2009, limit przyjęć na studia, kierunek - pedagogika specjalna - w roku akademickim 2008/09 wynosił: studia I

stopnia stacjonarne 150 osób, niestacjonarne 500, II stopnia stacjonarne 180 osób, niestacjonarne 600 osób.

Wniosek:

Zasady rekrutacji zarówno na studia I, jak i II stopnia opracowane są właściwie. Kandydaci na studia II stopnia bez przygotowania pedagogicznego mają podany zestaw przedmiotów uzupełniających, podstawowych dla „pedagogiki specjalnej”.

- 1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami.

Plan studiów stacjonarnych, oparty na standardach dla studiów I stopnia przewiduje po 2205 godzin zajęć dydaktycznych na każdej z pięciu specjalności: resocjalizacja, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, surdopedagogika, pedagogika lecznicza i terapia zajęciowa (przy minimum 2200 godzin). Z ustalonych godzin studenci wybierają 660 (30%) w ramach wymienionych specjalności.

Na studiach niestacjonarnych, w zależności od specjalności, od 1320 do 1326 (ok. 60% w stosunku do studiów stacjonarnych, przy min. 60 % określonym w standardach), w tym 396 godzin wybieranych przez studentów w ramach specjalności (ok. 30%). Na program studiów składa się blok przedmiotów kształcenia podstawowego i kierunkowego, realizujących treści objęte standardami, kształtujące ogólnopedagogiczną, historyczno-filozoficzną, socjologiczną i psychologiczną wiedzę studentów oraz ustrukturyzowany blok przedmiotów do wyboru przez studenta, zorientowanych na wybraną przez studenta specjalność pedagogiczną, pozwalających na zdobycie określonych kwalifikacji zawodowych. W ramach przedmiotów specjalnościowych realizowane są również wybrane treści kształcenia podstawowego i kierunkowego w powiązaniu z zagadnieniami kluczowymi dla obranej specjalności. Takie połączenie i przenikanie się treści kształcenia pozwala na osiągnięcie celów sformułowanych w sylwetkach absolwenta. Integralną część programu studiów stanowią zajęcia z zakresu technologii informacyjnej, języka obcego, a także seminarium dyplomowe oraz praktyki pedagogiczne realizowane w wymiarze 6 - 8 tygodni (160 godzin) w

placówkach oświatowych i wychowawczych, opiekuńczych, resocjalizacyjnych, terapeutycznych leczniczych i penitencjarnych, a także innych, których dobór zależny jest od specjalności studiów i planów zawodowych studentów.

Program studiów II stopnia na kierunku „pedagogika specjalna” obejmuje cztery semestry studiów, w czasie których student realizuje w trybie studiów stacjonarnych 810 godzin zajęć dydaktycznych, a w trybie studiów niestacjonarnych, w zależności od profilu, od 480 do 486 godzin. Na program studiów składa się blok przedmiotów kształcenia podstawowego i kierunkowego, realizujących treści objęte standardami kształcenia, wyposażające studentów w wiedzę teoretyczną, metodologiczną oraz praktyczną pozwalającą na samodoskonalenie i twórcze, refleksyjne wykonywanie zawodu, oraz blok przedmiotów do wyboru przez studenta, ułożony tematycznie, pozwalający na zorientowanie się w konkretnej problematyce oraz na poszerzenie i pogłębienie wiedzy i umiejętności w jej zakresie. Integralną część programu studiów stanowi seminarium magisterskie. Treści kształcenia objęte standardami realizowane są w postaci przedmiotów w całości poświęconych realizacji tych treści, oraz zawarte są w obrębie innych przedmiotów. Łączna liczba godzin przeznaczonych na realizację treści objętych standardami jest różna na różnych specjalnościach studiów I stopnia oraz na profilach studiów II stopnia, jednak nie mniejsza niż ustalona w standardach (Patrz załączniki a i b uzupełniające punkt 1.3.).

Sekwencja przedmiotów jest dobra. Wykłady monograficzne studenci wybierają spośród grupy wykładów przewidzianych na drugi i trzeci rok akademicki. Studenci mają możliwość kształcenia umiejętności w zakresie języków: niemieckiego i angielskiego w wymiarze 120 godzin przez 4 semestry (I i II rok). Mają możliwość uzyskania umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie biegłości B2 i zaznajomienia się ze słownictwem specjalistycznym z zakresu pedagogiki w nauczonym języku.

Wniosek:

Z analizy porównawczej wynika, że wszystkie treści kształcenia określone w standardach jako grupa treści podstawowych i kierunkowych zostały ujęte w programie studiów i pozostają w zgodności z celami kształcenia, a tym samym z sylwetka absolwenta.

Załącznik dodatkowy nr II a (do pkt 1.3) - zestawienie realizowanych godzin

1.4 Ocena systemu ECTS.

Liczba punktów ECTS na studiach I stopnia wynosi 180, na studiach II stopnia 120. Liczba punktów ECTS dla grupy treści podstawowych i kierunkowych przekracza minimalną liczbę podaną w standardach kształcenia dla kierunku „pedagogika specjalna”, studia I i II stopnia. System punktacji ECTS jest uwzględniony w sylabusach, a informacje o nim znajdują się także na stronie internetowej Wydziału Nauk Pedagogicznych Instytutu Pedagogiki Specjalnej DSW.

Wniosek:

Obowiązujący system punktowy ECTS w DSW we Wrocławiu funkcjonuje dobrze.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Wykładowcy są dostępni na dyżurach i studenci nie zgłaszali problemów z ich dostępnością podczas wyznaczonych godzin. Natomiast dość sporym problemem dla studentów niestacjonarnych jest dostęp do wykładowców, którzy godziny swoich dyżurów ustalili na dni powszednie przed późnym popołudniem, uniemożliwiając tym samym wizyty osobom pracującym.

Zasady zaliczania przedmiotów są znane na pierwszych zajęciach. Informacja podawana wtedy obejmuje warunki zaliczenia, wymaganą literaturę oraz formę egzaminu.

Biblioteka, wspólna dla całej Uczelni, otwarta jest w godzinach dogodnych dla studentów, zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Posiada wystarczająco dużo stanowisk do nauki własnej, a także do pracy grupowej. W bibliotece funkcjonuje dogodny system zamawiania książek. Studenci zwracali jedynie uwagę na bardzo wysokie kary za opóźnienia w zwrocie książek, które wynoszą 50 gr. za jeden dzień spóźnienia w zwrocie jednej pozycji. W przypadku zasobów bibliotecznych, studenci zgłaszali zastrzeżenia dotyczące zbyt małej ilości podręczników wiodących, a także pozycji, które zwyczajowo służą studentom do wykonania określonych prac zadanych przez wykładowców. Częściowo problem ten jest rozwiązany przez możliwość kopiowania książek na miejscu. Zastrzeżenia studentów budzą wysokie opłaty za ksero w bibliotece (25 gr./strona). Imponujący jest zakres dostępnych w bibliotece pomocy naukowych dla osób niepełnosprawnych.

W budynku przy ulicy Strzegomskiej 55 znajdują się sale komputerowe, które dostępne są dla studentów także poza godzinami zajęć. Dostępna jest także sieć bezprzewodowa. Wymienione udogodnienia nie dotyczą niestety pozostałych budynków, w których odbywają się zajęcia studentów pedagogiki specjalnej.

Informacje dotyczące toku studiów są w sposób dość przystępny podane na stronie internetowej uczelni. Istotnym zastrzeżeniem jest nieumieszczenie na stronie internetowej sylabusów. Studenci poza nielicznymi wyjątkami nie zgłaszali uwag do funkcjonowania strony. Tablice informacyjne umieszczone na korytarzach zawierają bardzo dużo informacji. Szczególnie widoczne są informacje dotyczące współpracy międzynarodowej.

Dziekanaty, osobno dla studentów I i II stopnia otwarte są w godzinach dogodnych dla studentów, zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych. W niedzielę jeden z dziekanatów jest zamknięty, natomiast drugi pełni wtedy „dyżur interwencyjny” dostępny dla wszystkich studentów pedagogiki specjalnej. Podczas wizytacji zgłoszono jednak problem opóźnień w rozliczaniu indeksów. Część studentów zgłaszała też uwagi krytyczne dotyczące kultury osobistej pracowników dziekanatu

Wnioski do części studenckiej (1.5):

- **funkcjonowanie dziekanatu budzi zastrzeżenia szczególnie w zakresie terminowego rozliczania indeksów**
- **studenci niestacjonarni nie mają możliwości spotkania się z częścią wykładowców, ponieważ godziny ich dyżurów są ustalone przed późnym popołudniem, czyli w godzinach stanowiących tradycyjnie czas pracy.**
- **strona internetowa wykazuje pewne braki, przy czym najważniejszym jest brak dostępu poprzez tę stronę do sylabusów do poszczególnych przedmiotów**

Ogólne wnioski do punktu 1 części II:

Można uznać, że przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta. Nieścisłości pojawiają się w uzyskaniu zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a mianowicie nieodpowiednie są (w sylwetce absolwenta) wyszczególnione kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela. Są one niezgodne z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia

nauczycieli, § 14.1. i § 14.2. Natomiast sekwencja przedmiotów, oferta przedmiotów do wyboru i oferta kształcenia na lektoratach języków obcych nie budzą żadnych zastrzeżeń.

Uczelnia spełnia warunek stosunku liczby godzin dydaktycznych realizowanych na studiach niestacjonarnych do liczby godzin na studiach stacjonarnych oraz liczby punktów ECTS (zgodnie z § 3 ust.3 i § 4 ust.4 rozporządzenia MNiSW z 12 lipca 2007 r.). System punktowy ECTS jest wprowadzony prawidłowo.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1.Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Ocena wyników kształcenia dokonywana jest poprzez egzaminy, zaliczenia i pisemne prace kontrolne czyli w tradycyjny sposób, nie odbiegający od powszechnie przyjętego.

Wniosek:

Ocena w przedstawionym powyżej zakresie jest pozytywna.

2.2.Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

W roku akademickim 2008/2009 zostało skreślonych z listy studentów pierwszego i drugiego stopnia 140 studentów, na 2213 studiujących na WNP - kierunku pedagogika specjalna.

Procentowy odsiew ogółem: I stopień studia stacjonarne: 5,6% niestacjonarne: 7,8% II stopień: stacjonarne: 2,7% niestacjonarne: 3,5%. Procentowy odsiew po I roku studiów: I stopień stacjonarne: 10,2% niestacjonarne: 15,1% II stopień: stacjonarne: 5,2% niestacjonarne: 5,0%.

Przyczyną skreśleń na pierwszym roku jest najczęściej rezygnacja ze studiów lub niepodjęcie studiów, a także braku zaliczenia semestru w określonym terminie i zaległości z opłatą czesnego.

Wniosek:

Uwzględniając wielość przyczyn powodujących skreślenia stwierdzić należy, że największy odsiew odnosi się do I roku studiów tak stacjonarnych, jak i niestacjonarnych I i II stopnia.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Wymogi merytoryczne dotyczące prac dyplomowych, w tym tematyki prac określone zostały Zarządzeniem nr 6/2006 Dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych z dnia 19 grudnia 2006 w sprawie warunków, jakie powinna spełniać praca dyplomowa oraz uzupełnione Zarządzeniem nr 9/2008 Dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych DSW w sprawie wprowadzenia zmian warunków, jakie powinna spełniać praca dyplomowa przygotowywana na WNP DSW.

Zasady ustalania i wyboru tematów prac:

W ustalaniu tematu pracy zgodnie z § 33 pkt. 2 Regulaminu studiów w DSW brane są pod uwagę zainteresowania naukowe studenta oraz w przypadku studentów pracujących także potrzeby zakładu pracy. Wybór tematu powinien być zgodny z kierunkiem kształcenia jak również rozwijanymi w jednostce kierunkami badań oraz orientacjami metodologicznymi pracowników naukowych prowadzących seminaria. Wybór tematu pracy dyplomowej i przedmiotu badań stanowi pierwsze zadanie dla studenta i promotora na seminarium dyplomowym. Koncepcja pracy dyplomowej na studiach I stopnia przygotowywana jest w ramach proseminarium a część badawcza w ramach przedmiotu „Metody i techniki badań pedagogicznych”. Praca magisterska przygotowywana jest w ramach seminarium magisterskiego trwającego od I do IV semestru oraz przedmiotów „Metodologia badań społecznych” (realizowanych w formie wykładów i ćwiczeń) oraz „Metody i techniki badań pedagogicznych” (realizowanych w formie ćwiczeń z osobą prowadzącą seminarium magisterskie). Procedura zatwierdzania prac dyplomowych i magisterskich zakłada następujące elementy:

Promotorzy przekazują listę tematów prac dyplomowych i magisterskich pisanych pod ich opieką do Dyrektora właściwego dla prowadzonego kierunku studiów Instytutu w terminach ustalonych Zarządzeniem nr 11/2009 Dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych.

Zgłoszenie zawiera następujące informacje: tytuł, imię i nazwisko promotora, imię i nazwisko studenta, numer albumu studenta, kierunek i specjalność realizowaną przez studenta, proponowany temat pracy. Dyrektor przedstawia zgłoszone tematy prac dyplomowych i magisterskich do Wydziałowej Komisji Dydaktyki, a po uzyskaniu jej pozytywnej opinii na posiedzeniu Rady Wydziału Nauk Pedagogicznych. W przypadku niezatwierdzenia przez Radę Wydziału tematu pracy, Dyrektor właściwego Instytutu informuje o tym fakcie promotora. Promotor w ciągu 30 dni od daty niezatwierdzenia tematu, musi zgłosić poprawiony temat zgodnie z procedurą zatwierdzania tematów prac.

Zmiana zatwierdzonego tematu jest możliwa na wniosek studenta lub promotora. Podlegają one takiej samej procedurze, jak w przypadku zatwierdzania prac po raz pierwszy.

Zasady wyboru opiekunów i recenzentów:

Opiekę naukową nad seminarzystami sprawują promotorzy, którymi są samodzielni pracownicy naukowi oraz doświadczeni adiunkci. Na każdy rok akademicki zatwierdzana jest przez Radę Wydziału Nauk Pedagogicznych lista promotorów. Stanowi ona katalog dla Dyrektorów Instytutów podejmujących decyzję o doborze promotorów do prowadzenia seminariów na poszczególnych specjalnościach i profilach zgodnie z reprezentowanymi przez nich specjalnościami naukowymi, dorobkiem naukowym i dydaktycznym.

Student ma możliwość pisania pracy dyplomowej bądź magisterskiej pod kierunkiem wybranego przez siebie promotora po indywidualnym uzgodnieniu oraz uzyskaniu zgody Dyrektora Instytutu, w którym realizowany jest dany kierunek studiów. Decyzja ta podejmowana jest również w oparciu o zatwierdzoną na dany rok akademicki listę promotorów.

Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych:

W sytuacji, gdy promotorem pracy magisterskiej jest samodzielny pracownik naukowy recenzentem może być osoba ze stopniem naukowym doktora, uprawniona przez Radę Wydziału do recenzji prac magisterskich. Jeśli promotor pracy magisterskiej posiada stopień naukowy doktora, wówczas recenzentem powinien być samodzielny pracownik naukowy.

Przewodniczącym komisji przyjmującej egzamin magisterski może być osoba ze stopniem naukowym doktora uprawniona przez Radę Wydziału do promocji prac magisterskich, jeżeli promotorem lub recenzentem pracy magisterskiej jest samodzielny pracownik naukowy. Jeżeli promotor posiada stopień lub tytuł naukowy z innej dyscypliny

niż pedagogika, to recenzent powinien być pedagogiem. Promotorzy prac dyplomowych (licencjackich, magisterskich) nie później niż 3 tygodnie przed przewidywanym terminem egzaminu dyplomowego powinni złożyć w dziekanacie dokument zawierający proponowany skład komisji egzaminacyjnej, datę oraz listę studentów, którzy będą zdawać egzamin w podanym terminie. W ciągu tygodnia dziekan powołuje członków komisji egzaminacyjnej, akceptując propozycję promotora lub zmieniając skład komisji, nie później niż na 2 tygodnie przed planowanym terminem egzaminu. Student rejestruje pracę w dziekanacie nie później niż tydzień przed egzaminem dyplomowym na podstawie pisemnej zgody promotora. Zgoda promotora musi zawierać następujące informacje: imię i nazwisko studenta, temat pracy, datę i godzinę egzaminu dyplomowego oraz skład komisji egzaminacyjnej. Brak którejkolwiek z wymienionych informacji uniemożliwia zarejestrowanie pracy. Student może otrzymać ocenę wyróżniającą jeżeli: uzyskał z przebiegu studiów średnią ocen co najmniej 4,71, jego praca dyplomowa i jej obrona ustna zostały ocenione jako bardzo dobre, jedna z tych ocen zasługuje na miano wyróżniającej. Jeśli praca została oceniona negatywnie należy poinformować o tym dziekana nie później niż 3 dni przed planowanym terminem egzaminu.

Działania zapobiegające patologiom:

Na Wydziale Nauk Pedagogicznych okresowo dokonywana jest kontrola prac przez powołany do ich weryfikacji Wydziałowy Zespół Recenzentów. W roku 2006 powołana została Komisja upoważniona do oceny prac dyplomowych. Komisja podjęła decyzję o ocenie 10% prac oraz ustaliła zasady ich losowania. Kierownik Dziekanatu stworzył program komputerowy, który umożliwił losowanie prac prowadzonych przez poszczególnych promotorów. Wylosowano do oceny 114 prac dyplomowych, które zostały ocenione z wykorzystaniem specjalnie skonstruowanego formularza oceny. Przekazane do oceny prace zawierały informacje dotyczące: tytułu pracy, rodzaju studiów, kierunku studiów oraz numeru pracy. Przedstawiciele komisji oceniającej nie znali autora pracy oraz nazwisk promotora i recenzenta. Wynikiem analizy jest raport zbiorczy, który stanowił podstawę podjęcia działań naprawczych w zakresie procesu dyplomowania na Wydziale Nauk Pedagogicznych. Komisja uznała, iż ocena prac dyplomowych odbywać powinna się nie rzadziej niż co 4 lata.

Poziom prac magisterskich i licencjackich jest zróżnicowany. Występują prace odpowiadające wymogom i prace, które mieszczą się w dolnej granicy standardów kształcenia na kierunku „pedagogika specjalna” (patrz załącznik nr 3). Promotorzy i recenzenci przeważnie byli świadomi tej sytuacji, co wyrażone jest ocenami prac i egzaminu.

Wnioski:

Analiza zasad stosowanych przy ocenie zasad dyplomowania skłania do postawienia wniosków pozytywnych. Zauważone niedociągnięcia są jednostkowe. I tak, należy zwrócić uwagę promotorom prac dyplomowych na dobór aktualnej literatury, opis stosowanej metody badawczej, przestrzeganie poprawności językowej i edytorskiej, a recenzentom na wymóg obiektywności ocen. Ze względu na nieczytelność niektórych recenzji zaleca się przygotowanie ich w wersji drukowanej.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

Wybrane uwagi ogólne do ocenionych prac

(uwagi szczegółowe zawarte są w **załączniku nr 3**):

Poziom prac magisterskich i licencjackich jest zróżnicowany. Występują zarówno prace odpowiadające wymogom, jak i takie, które mieszczą się w dolnej granicy standardów kształcenia na kierunku „pedagogika specjalna”. Promotorzy i recenzenci przeważnie byli świadomi tej sytuacji, co wyrażone jest ocenami prac i egzaminu. Zauważone niedociągnięcia są jednostkowe, jednak należy zwrócić uwagę promotorom prac dyplomowych na potrzebę nadzorowania aktualnego doboru literatury, opisu stosowanej metody badawczej, poprawności ich strony językowej i edytorskiej, w tym posługiwania się przypisami, zaś recenzentom na potrzebę obiektywnego oceniania. Pilną potrzebą jest wypracowanie podstawowych zasad prowadzenia badań empirycznych, które niezależnie od stosowanej strategii metodologicznej muszą być przestrzegane, jak np. adekwatność treści do tematu, adekwatność narzędzi badawczych do problemów pracy itp. Ze względu na nieczytelność niektórych recenzji zaleca się przygotowywanie ich w wersji drukowanej.

2.4 Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Na Wydziale Nauk Pedagogicznych DSW prowadzone są na kierunku „pedagogika specjalna” studia I i II stopnia oraz jednolite magisterskie (kierunek wygaszany). Podstawowa różnica między studiami I i II stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych polega na akcentowaniu w strukturze kwalifikacji absolwenta efektów kształcenia: o charakterze

zawodowym i badawczo-zawodowym. Koncepcja kształcenia na studiach pierwszego stopnia na ocenianym kierunku jest zgodna z obowiązującymi standardami opracowanymi dla tego kierunku w lipcu 2007 roku przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Na studiach stacjonarnych łączna liczba godzin dydaktycznych w planach studiów odpowiada wielkości określonej w standardach kształcenia dla tego kierunku. Na studiach niestacjonarnych zaplanowana ilość godzin wynosi 60% ilości godzin zaplanowanych na studiach stacjonarnych i jest zgodna z zaleceniami ministerialnymi. Na kierunku „pedagogika specjalna”, na studiach pierwszego stopnia, kandydaci mają do wyboru pięć specjalności: (resocjalizacja, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, surdopedagogika, pedagogika lecznicza i terapia zajęciowa). Na wszystkich specjalnościach w planach studiów w grupie treści podstawowych i kierunkowych realizowane są te same przedmioty. Przedmioty do wyboru, specyficzne dla poszczególnych specjalności realizowane są od trzeciego semestru studiów. Poszczególnym przedmiotom przypisane są, odpowiednio do ich rangi w przekazywaniu kompetencji, punkty ECTS w ilości nie mniejszej niż 30 semestralnie, co daje łącznie na studiach pierwszego stopnia 180 punktów. W czasie studiów student odbywa praktyki zawodowe w instytucjach adekwatnych do kierunku kształcenia, wybranej specjalności i poziomu kompetencji teoretycznych nabytych w procesie edukacji akademickiej. Łączny czas praktyk na kierunku wynosi od 6 do 8 tygodni i jest dłuższy od określonego w standardach. W planie studiów, poza obowiązkiem zaliczenia zawartych w planie przedmiotów i praktyk, przewidziano obowiązek napisania pracy dyplomowej i zdania egzaminu dyplomowego. Absolwenci otrzymują tytuł zawodowy licencjata i prawo do podjęcia studiów drugiego stopnia. Kształcenie na kierunku pedagogika specjalna pozwala absolwentowi dostrzegać i interpretować różne zjawiska społeczne, diagnozować je i wyjaśniać. W interpretacji problemów pedagogicznych absolwent potrafi korzystać z nabytej wiedzy psychologicznej i socjologicznej. Absolwent zdobywa wiedzę o prawidłowościach i zaburzeniach rozwoju człowieka, niezbędną do opracowania zadań opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, reedukacyjnych, rehabilitacyjnych i terapeutycznych. W procesie studiów absolwenci pedagogiki specjalnej uczą się otwartości na potrzeby osób niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i wymagających pomocy. Studia drugiego stopnia na kierunku pedagogika specjalna trwają 4 semestry. Plany studiów opracowano uwzględniając standardy kształcenia ustalone dla tego kierunku przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w 2007 roku. Studiujący mają do wyboru pięć profili kształcenia. Absolwent studiów drugiego stopnia na kierunku pedagogika specjalna posiada zaawansowaną wiedzę humanistyczną oraz wykształcone poczucie wrażliwości na potrzeby

człowieka. Absolwent posiada wiedzę z zakresu podstawowego instrumentarium metodologicznego. W czasie studiów zdobywa szczególne umiejętności przewartościowywania i oceny kontekstu społecznego i osobowego z perspektywy różnych koncepcji teoretycznych, a także możliwości interpretacyjnych. Osiąga ogólną podstawę teoretyczną do dostrzegania własnej tożsamości zawodowej w różnych wymiarach autonomii i twórczości. Nabywa umiejętności prowadzenia badań naukowych, dostrzegania oraz samodzielnego rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych. Tak gruntowne wykształcenie ogólne pozwoli na większą profesjonalną mobilność i wybranie indywidualnej drogi kariery zawodowej. Ukończenie studiów oraz pozytywnie zakończona obrona pracy magisterskiej skutkuje otrzymaniem tytułu magistra pedagogiki specjalnej. Absolwent jest przygotowany do udziału w badaniach z obszaru pedagogiki specjalnej oraz podjęcia studiów trzeciego stopnia. Program studiów I stopnia na kierunku pedagogika specjalna skonstruowany został zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia określonymi w Rozporządzeniu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki. Na program studiów składa się blok przedmiotów kształcenia podstawowego i kierunkowego, realizujących treści objęte standardami, kształtujące ogólnopedagogiczną, historyczno-filozoficzną, socjologiczną i psychologiczną wiedzę studentów oraz ustrukturyzowany blok przedmiotów do wyboru przez studenta, zorientowanych na wybraną przez studenta specjalność pedagogiczną, pozwalających na zdobycie określonych kwalifikacji zawodowych. W ramach przedmiotów specjalnościowych realizowane są również wybrane treści kształcenia podstawowego i kierunkowego w powiązaniu z zagadnieniami kluczowymi dla obranej specjalności. Takie połączenie i przenikanie się treści kształcenia pozwala na osiągnięcie celów sformułowanych w sylwetkach absolwenta. Integralną część programu studiów stanowią zajęcia z zakresu technologii informacyjnej, języka obcego, a także seminarium dyplomowe oraz praktyki pedagogiczne realizowane w wymiarze 6 - 8 tygodni (160 godzin) w placówkach oświatowych i wychowawczych, opiekuńczych, resocjalizacyjnych terapeutycznych leczniczych i penitencjarnych, a także innych, których dobór zależny jest od specjalności studiów i planów zawodowych studentów. Program studiów II stopnia na kierunku „pedagogika specjalna” skonstruowany został zgodnie z obowiązującymi standardami kształcenia określonymi w Rozporządzeniu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także

trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki. Na program studiów składa się blok przedmiotów kształcenia podstawowego i kierunkowego, realizujących treści objęte standardami kształcenia, wyposażające studentów w wiedzę teoretyczną, metodologiczną oraz praktyczną pozwalającą na samodoskonalenie i twórcze, refleksyjne wykonywanie zawodu, oraz blok przedmiotów do wyboru przez studenta, ułożony tematycznie, pozwalający na zorientowanie się w konkretnej problematyce oraz na poszerzenie i pogłębienie wiedzy i umiejętności w jej zakresie. Integralną część programu studiów stanowi seminarium magisterskie.

Wniosek:

Zdefiniowane przez DSW efekty kształcenia są zgodne ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Stosowane są metody tradycyjne (wykłady, ćwiczenia, seminaria), a także metody interaktywne, np. poprzez wykorzystanie rzutników multimedialnych, wdrożenie interaktywnego systemu informacyjno-informatycznego, modernizację serwisu strony internetowej Uczelni, uruchomienie kolejnych portali oraz rozwój już istniejących.

Studenci mają dostęp do podstawowych podręczników, Internetu i czasopism w bibliotece i czytelni uczelnianej.

Ćwiczenia obejmują grupy do 30 osób, seminaria do 15 osób, wykłady do 300 studentów.

Studenci mogą korzystać z indywidualnej organizacji studiów lub indywidualnego planu studiów zatwierdzanego przez Senat.

Szczególną troską WNP obejmuje studentów niestacjonarnych, których liczba przewyższa studentów stacjonarnych. Zgodnie z preferencjami studentów studiów niestacjonarnych (na podstawie ankietowych badań przeprowadzonych podczas rekrutacji 2008/2009 wśród kandydatów), którzy pochodzą z różnych regionów Dolnego Śląska, a także

województw sąsiadujących, zajęcia na studiach niestacjonarnych organizowane są w trybie sobotnio-niedzielnym. W związku z dojazdami studentów zajęcia rozpoczynają się o godzinie 9, dobór kadry prowadzącej zajęcia oraz metod i form pracy w obrębie jednego zjazdu jest tak zróżnicowany, aby zapewnić maksymalną efektywność kształcenia. W każdym budynku dydaktycznym istnieje zaplecze socjalno-gastronomiczne, usługowe (punkty kserograficzne) oraz techniczne (rzutniki multimedialne, laptopy, rzutniki pisma, mikrofony), a także zagwarantowana jest pomoc techniczna. W przypadku pojawienia się problemów związanych z realizacją studiów wynikających np. z trudności w łączeniu ról studenta, rodzica, pracownika, studenci kierunku „pedagogika specjalna” mogą liczyć na pomoc psychologiczną i pedagogiczną Akademickiego Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej. Praca doradców ACPPP sprzyja zapobieganiu wystąpienia wysokiego poziomu odsiewu studentów oraz wspomaga studentów w utrzymaniu się w roli studenta.

W celu ułatwienia studiowania osobom niepełnosprawnym stopniowo likwidowane są bariery architektoniczne i instalowane urządzenia ułatwiające poruszanie i przebywanie studentom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zatrudniono również dla studentów niesłyszących tłumaczy języka migowego, którzy uczestniczą w zajęciach. W rozmowie z pracownikami oraz władzami Uczelni i Wydziału zauważało się troskę o dostępność edukacji dla osób z niepełnosprawnością. Opracowano w tym celu specjalną ofertę dla tej grupy studentów.

Na WNP funkcjonuje biuro pełnomocnika Rektora DSW ds. Studentów Niepełnosprawnych, w którym studenci niepełnosprawni mogą uzyskać wsparcie w zakresie realizacji procesu kształcenia. Organizacja egzaminów (semestralnych lub licencjackich, magisterskich) dla studentów z niepełnosprawnością dostosowana jest do potrzeb i ograniczeń poszczególnych studentów (np. obecność tłumacza języka migowego, zmiana formy egzaminu z pisemnej na ustną lub odwrotnie).

Wniosek:

Powyższe wskazuje, że dydaktyka jest dobrze prowadzona z uwzględnieniem potrzeb różnych grup studenckich.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy zawarte na CD w załączniku do raportu samooceny opracowane są do każdego wykładu i ćwiczeń objętych programem studiów. Są one sporządzone zgodnie z przyjętym wzorem i opracowaną dokładnie procedurą. Zawierają podstawowe informacje: wydział, instytut, kierunek studiów, specjalność/profil, stopień kształcenia, tryb studiów, nazwę przedmiotu, formę zajęć, liczbę godzin w semestrze, formę zaliczenia, punkty ECTS, cele i efekty kształcenia, metody dydaktyczne, treści kształcenia, warunki zaliczenia, literaturę podstawową oraz uzupełniającą, imię, nazwisko i tytuł/stopień prowadzącego. Zgodnie z regulaminem studiów w ciągu 14 dni od rozpoczęcia semestru prowadzący zajęcia jest zobowiązany podać studentom, w formie pisemnej, program przedmiotu, wykaz obowiązującej literatury i przewidywane zasady zaliczenia.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Praktyki pedagogiczne odbywają się na podstawie wewnętrznej procedury i dokumentacji opracowanej w Dolnośląskiej Szkole Wyższej, na którą składa się: regulamin organizacyjny praktyk pedagogicznych, ramowy program praktyk pedagogicznych dla każdej specjalności, instrukcje do praktyk.

Za cel praktyk odbywanych przez studentów studiów I stopnia uznaje się:

a/ poznanie charakteru i specyfiki pracy wybranych placówek opiekuńczych, wychowawczych, terapeutycznych, resocjalizacyjno-penitencjarnych, oraz instytucji wspomagających oddziaływanie edukacyjne i wychowawcze – dobór placówek jest zależny od specjalności oraz zainteresowań i planów zawodowych studenta; b/ umożliwienie studentom zastosowania w praktyce wiedzy i umiejętności zdobywanych podczas zajęć na Uczelni; c/ praktyczne przygotowanie studentów do podjęcia pracy pedagogicznej – w placówkach odpowiadających studiowanej specjalności. Aktualnie, zgodnie ze standardami kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia (Rozporządzenie MNiSW z dnia 12.07.07 r.) praktyki na ocenianym kierunku (studia I stopnia) powinny trwać nie krócej niż 4 tygodnie. Na kierunku tym w DSW praktyki realizowane są w wymiarze 6-8 tygodni, minimum 150-160 godzin praktyk (po 2 tygodnie w semestrach III, IV, V, VI). W dokumentacji występują pewne rozbieżności dotyczące realizacji praktyk, inne zapisy są w „Programach praktyk dla studentów pedagogiki specjalnej” w stosunku do „Planów studiów i programów nauczania” (zał. nr.5 do Raportu samooceny). Studenci realizują praktyki w

różnych placówkach, ich dobór zależy od studiowanej specjalności oraz od indywidualnych zainteresowań studenta. Student ma możliwość realizowania praktyk w miejscu zamieszkania. Pierwsze praktyki mają charakter obserwacyjno-asystencki, a w miarę nabywania doświadczeń kolejne praktyki polegają na samodzielnym wypełnianiu roli zawodowej pedagoga, wychowawcy, terapeuty oraz nauczyciela. Celem praktyki ogólnopedagogicznej jest zapoznanie się studentów z działalnością dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych. Celem praktyki specjalistycznej jest praktyczne kształtowanie umiejętności pedagogicznych, niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej związanej z działalnością w wybranej specjalności na kierunku „pedagogika specjalna”. W celu zapewnienia jakości kształcenia zdobywanego poprzez praktyki pedagogiczne studentów, wyznaczeni pracownicy DSW pełnią funkcje opiekunów praktyk na pięciu specjalnościach. Realizacja praktyk podlega kontroli ze strony opiekunów praktyk. Każdy student ma dwóch opiekunów praktyk – opiekuna z ramienia Uczelni (pracownik DSW) oraz opiekuna w placówce, w której praktyka jest odbywana (pracownik wskazany przez dyrektora placówki, z którą DSW podpisuje umowę). Opiekunowie praktyk dbają o prawidłowy ich przebieg i właściwą realizację zadań wynikających z regulaminu i instrukcji do praktyk. Realizacja praktyk przez studenta jest dokumentowana w postaci dzienniczka praktyk oraz zeszytu praktyk, które podlegają kontroli obu opiekunów praktyk. Oceny praktykanta dokonuje opiekun praktyk z ramienia placówki, w której praktyka jest odbywana, na podstawie obserwacji działań praktykanta. Ocena wyrażona jest stopniem w skali od 2 do 5 oraz w formie kilkuzdaniowej opinii o praktykancie. Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyki z ramienia Uczelni na podstawie dokumentacji przebiegu praktyki oraz rozmowy ze studentem. W razie potrzeby zgłaszanej przez opiekuna praktyk z ramienia placówki edukacyjnej, student może być hospitowany w czasie odbywania praktyki przez opiekuna z ramienia Uczelni. W przypadku niezadowolającej oceny przebiegu praktyki, student zostaje skierowany na praktykę uzupełniającą.

Wniosek:

Można uznać, że praktyki są dobrze zorganizowane i prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dopracowania wymaga ujednolicenie dokumentacji programu praktyk na poszczególnych specjalnościach z planami studiów i programami nauczania.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Kształcenie w Dolnośląskiej Szkole Wyższej oparte jest na planach nauczania tworzonych zgodnie z określonymi ministerialnie standardami kształcenia. W minionych latach akademickich studenci mogli korzystać z dwóch form kształcenia: stacjonarnego i niestacjonarnego.

Trzyletnie studia zawodowe na kierunku „pedagogika specjalna” realizowane są w oparciu o plany i programy stworzone przez grono specjalistów według standardów wydanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wszystkie plany zostały zatwierdzone przez Senat DSW. Realizacja roku akademickiego opiera się na harmonogramach zajęć oraz sesji egzaminacyjnych ustalanych w porozumieniu z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, w celu zapewnienia warunków do efektywnego kształcenia i nauki studentom studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Harmonogramy przedstawiane są studentom na początku roku akademickiego. Studia stacjonarne realizowane są w ramach trwających 15 tygodni semestrów, natomiast studia niestacjonarne w formie sobotnio-niedzielnych zjazdów. Na tych ostatnich zjazdy odbywają się co dwa tygodnie. Zajęcia rozpoczynają się w sobotę i niedzielę od 8.15 lub 9.00 do 19.45, przeważnie w blokach po dwie godziny, rzadziej po cztery godziny, z przerwami 15 minutowymi. Na studiach stacjonarnych zajęcia rozpoczynają się przeważnie od 8.30 i trwają do 15.15, zaś przerwy trwają 15 min. po dwugodzinnym bloku zajęć.

Obsada zajęć jest dobrze zaplanowana z wyjątkiem wykładów monograficznych (mgr Wiesław Klata, mgr Zbigniew Stępień), wykładu z metodyki resocjalizacji (mgr Grzegorz Krumin), wykładu nt. mediów w edukacji niepełnosprawnych (mgr Marek Hamera), wykładu z metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej (mgr Ewa Rogula), wykładu pedagogiki penitencjarnej (mgr Marek Łażewski).

Wnioski:

Ilość egzaminów i zaliczeń na ocenę mieści się w powszechnie przyjmowanej liczbie i mają one właściwy rozkład.

Zaleca się, by wykłady były prowadzone przez doktorów, doktorów habilitowanych i profesorów, a nie przez magistrów.

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Hospitacji poddano w sumie sześć zajęć. Szczegółowa ocena w załączniku nr 4.

Wnioski:

Poziom zajęć był zróżnicowany, a najlepiej wypadły ćwiczenia. Należy zwrócić uwagę na doskonalenie umiejętności dydaktycznych młodych pracowników nauki i monitorować prowadzone przez nich zajęcia. Wykłady powinny być prowadzone przez lepiej wykształconych pracowników, posiadających stopnie i tytuły naukowe.

Załącznik Nr 4 - informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Zbiorne wnioski do części II:

Analiza koncepcji kształcenia i jej realizacji na kierunku „pedagogika specjalna” w DSW we Wrocławiu wskazuje, że określona przez uczelnię sylwetka absolwenta jest zgodna z uregulowaniami wskazanymi w standardzie. Można uznać, że przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta. Nieścisłości pojawiają się w uzyskaniu zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a mianowicie nieodpowiednie są (w sylwetce absolwenta) wyszczególnione kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela, niezgodne są one z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli, § 14.1. i § 14.2.

Zasady rekrutacji zarówno na studia I, jak i II stopnia opracowane są właściwie. Kandydaci na studia II stopnia bez przygotowania pedagogicznego mają podany zestaw przedmiotów uzupełniających, podstawowych dla pedagogiki.

Zadbano o jakość kształcenia. Prawidłowe są programy i plany kształcenia. Właściwa jest organizacja procesu dydaktycznego, procedury dyplomowania i ich realizacja. Na podkreślenie zasługuje proponowana oferta dla studentów niepełnosprawnych. Z analizy porównawczej wynika, że wszystkie treści kształcenia określone w standardach jako grupa treści podstawowych i kierunkowych zostały ujęte

w programie studiów. Sekwencja przedmiotów jest dobra. Oferta przedmiotów do wyboru jest traktowana jako wybór specjalności (studia I stopnia) lub profilu (studia II stopnia). W wypadku pedagogiki specjalnej jest to dobre rozwiązanie. Uczelnia spełnia warunek stosunku liczby godzin dydaktycznych realizowanych na studiach niestacjonarnych do liczby godzin na studiach stacjonarnych oraz liczby punktów ECTS (zgodnie z § 3 ust.3 i § 4 ust.4 rozporządzenia MNiSW z 12 lipca 2007 r.).

Studenci mają możliwość kształcenia umiejętności w zakresie języków: niemieckiego i angielskiego w wymiarze 120 godzin przez 4 semestry (I i II rok) i zaznajomienia się ze słownictwem specjalistycznym z zakresu pedagogiki w nauczonym języku.

System punktowy ECTS w DSW we Wrocławiu funkcjonuje dobrze, jest uwzględniony w sylabusach, a informacje o nim znajdują się także na stronie internetowej Wydziału Nauk Pedagogicznych Instytutu Pedagogiki Specjalnej DSW. Dydaktyka w DSW jest dobrze prowadzona z uwzględnieniem potrzeb różnych grup studenckich. Zdefiniowane przez DSW efekty kształcenia są zgodne ze standardami kształcenia i realizowanym programem. Praktyki są prawidłowo zorganizowane i prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dopracowania wymaga ujednolicenie dokumentacji programu praktyk na poszczególnych specjalnościach z planami studiów i programami nauczania. Ilość egzaminów i zaliczeń na ocenę mieści się w powszechnie przyjmowanej liczbie i mają właściwy rozkład.

Wykłady powinny być prowadzone przez doktorów, doktorów habilitowanych i profesorów, a nie magistrów. Wybrana ocena poziomu prac magisterskich i licencjackich zamieszczona jest kilka stron wcześniej (patrz: anons o załączniku nr 3), zaś ocena szczegółowa w samym załączniku, dołączonym do raportu. W tym miejscu, w formie krótkiej rekapitulacji wypada przypomnieć, że poziom tych prac jest zbyt zróżnicowany. Występują zarówno prace odpowiadające wymogom, jak i takie, które mieszczą się w dolnej granicy standardów kształcenia na kierunku „pedagogika specjalna”. Promotorzy i recenzenci byli przeważnie świadomi tej sytuacji, co wyrażone jest ocenami prac i egzaminu. Zauważone niedociągnięcia są jednostkowe, jednak należy zwrócić uwagę promotorom prac dyplomowych na aktualny dobór literatury, opis stosowanej metody badawczej, staranność poprawności językowej i edytorskiej, recenzentom na obiektywność ocen. Ze względu na nieczytelność niektórych recenzji należy przygotowywać je w wersji drukowanej.

Zaleca się podjęcie działań mających na celu eliminację uchybień wskazanych w niniejszej części raportu.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia

Polityka zapewnienia jakości kształcenia podporządkowana jest z jednej strony założonej misji Uczelni, wyszczególnionej w pkt. 1 w części I niniejszego raportu. Z drugiej strony polityka ta uwzględnia wymagania wynikające z obowiązujących standardów kształcenia, a także potrzeby studentów oraz rynku pracy.

System wewnętrznego zapewniania jakości kształcenia na Wydziale w praktyce ograniczony jest do okresowej oceny pracowników i elementów oferty dydaktycznej. Okresowa ocena pracowników jest przeprowadzona zgodnie z Regulaminem wprowadzonym Zarządzeniem nr 23/2008 Rektora DSW z dnia 15 lipca 2008r. Na podstawie §10 tegoż regulaminu „w ocenie działalności dydaktycznej bierze się pod uwagę ewaluację dokonaną przez studentów [...]”. Regulamin nie precyzuje jednak w jaki sposób ta ocena jest brana pod uwagę. Na posiedzeniu Rady Wydziału Nauk Pedagogicznych w dniu 24 września 2009 roku podjęta została uchwała w sprawie zatwierdzenia polityki zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Nauk Pedagogicznych (Uchwała nr 81/2009). Dokument został pozytywnie zaopiniowany przez Wydziałową Komisję Dydaktyki. Polityka ta została wprowadzona Zarządzeniem nr 9/2009 Dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych. Powyższe dokumenty nie zostały jednak dostarczone ekspertowi studenckiemu.

Opis wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale ujęty w Raporcie Samooceny jest wyczerpujący i obejmuje instrumenty, które razem mogą stanowić spójny system. Wymienionych jest kilka rodzajów ankiet wypełnianych przez studentów.

Od roku akademickiego 2009/2010 w Dolnośląskiej Szkole Wyższej wdrażany jest system zarządzania jakością ISO 9001: 2008. Jego wdrożenie zaplanowano na koniec roku 2010.

Polityka zapewnienia jakości kształcenia ma charakter wieloaspektowy i obejmuje różne obszary działalności Uczelni. Szczególnie dotyczy następujących zadań:

- zapewnienia jakości planów i programów kształcenia,
- oceniania pracy studentów i ich wiedzy,
- zapewnienia jakości kadry dydaktycznej,
- form wspierania studentów w różnych zakresach ich działalności,
- systemu informacyjnego.

Za realizację polityki w zakresie podnoszenia jakości kształcenia na Wydziale Nauk Pedagogicznych odpowiedzialne są: Rada Wydziału i Kolegium Dziekańskie oraz powołana na mocy zarządzenia dziekana Wydziałowa Komisja Dydaktyczna, będąca organem doradczym. Pełni ona funkcję rady programowej oraz organu kontroli jakości kształcenia.

1.1 Działania na rzecz podnoszenia jakości planów i programów kształcenia.

Obecnie realizowane plany studiów na I i II stopniu studiów na kierunku „pedagogika specjalna” zostały zatwierdzone przez Radę Wydziału Nauk Pedagogicznych DSW w dniu 26 czerwca 2008 roku, a programy nauczania dla poszczególnych przedmiotów Rada Wydziału zatwierdziła 24.09.2010 r. i są one realizowane od 1.10.2009 r. Plany studiów skonstruowane są zgodnie ze standardami określonymi w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 12.07.2007 roku oraz dostosowane są do poziomu i celów kształcenia w zakresie określonej specjalizacji. Struktura zarówno planów jak i programów studiów (sylabusy) zawiera wszystkie elementy umożliwiające dokładną charakterystykę przedmiotów studiów. Jednak realizacja niektórych zasad budzi pewne zastrzeżenia.

Po pierwsze, wątpliwość budzi sposób interpretacji zasady, według której student powinien mieć możliwość wyboru w toku studiów części przedmiotów i zajęć. W Dolnośląskiej Szkole Wyższej przyjęto, że student dokonuje wyboru decydując się na określoną specjalizację, natomiast jej program jest obligatoryjny. Student nie ma więc możliwości wpływania na swój program studiów.

Po drugie, Uczelnia ma obowiązek określenia kwalifikacji i uprawnień, jakie otrzymuje student kończący daną specjalność i wpisania ich do suplementu dołączanego do dyplomu. To Uczelnia bowiem odpowiada za rodzaj i poziom uprawnień, jakie dają realizowane przez nią studia w zakresie konkretnej specjalności oraz za poinformowanie o tym studenta i ewentualnego pracodawcy. Absolwent nie może być narażony na dodatkowe starania o dodatkowe zaświadczenia. Powołanie się jedynie na Rozporządzenie Ministra nie spełnia tych wymogów.

Po trzecie, niezgodne ze standardami jest powierzanie wykładów nauczycielom ze stopniem magistra (zobacz załącznik dodatkowy nr III a). Chodzi tu o wykłady z przedmiotów nie będących metodycznymi. Celowo pominięto tu przedmioty metodyczne, do których wykłady w dużej mierze prowadzą magistry, choć dobrze uprawiana metodyka powinna być traktowana jako prakseologiczna teoria realizowania określonej roli zawodowej, w przeciwnym razie przekształca się w anegdotyczny opis zdarzeń lub czynności. Taki

właśnie charakter miał hospitowany wykład z metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej (wykład dla studentów surdopedagogiki rok II studia niestacjonarne)

1.2 Duże znaczenie przypisuje się w Dolnośląskiej Szkole Wyższej monitorowaniu przebiegu i efektywności procesów kształcenia. Ogólne zasady oceniania studentów, skala ocen oraz procedury odwoławcze zawarte są w Regulaminie studiów. Kryteria i forma oceny z poszczególnych przedmiotów studiów są przewidziane w sylabusach i powinny być omówione ze studentami na pierwszych zajęciach, co w ocenie studentów nie zawsze ma miejsce. Plany i programy są ponadto dostępne dla studentów na stronie internetowej Wydziału Nauk Pedagogicznych DSW. Analiza sylabusów pozwala stwierdzić, że stosuje się różnorodne formy oceniania zarówno oparte na egzaminowaniu, jak i sprawdzianach i pracach realizowanych w toku semestru oraz przygotowywanych projektach. Studenci mają możliwość zgłaszania uwag na ten temat w arkuszach ewaluacyjnych, przy pomocy których oceniane są zajęcia z poszczególnych przedmiotów.

Odrębnym problemem związanym z oceną efektywności kształcenia jest ocena prac magisterskich i licencjackich. Wymagania zarówno merytoryczne, jak i formalne dotyczące prac zostały określone w zarządzeniu Dziekana z dnia 19.12.2006 r., a następnie zmodyfikowane Zarządzeniem nr 9/2008 oraz Zarządzeniem z dnia 3.11.2009 r. dotyczącym procedury zatwierdzania prac dyplomowych i magisterskich. Opracowane procedury przewidują zarówno tryb, jak i rodzaj informacji, jakie powinny być zawarte w dokumentach przygotowanych przez promotorów, co umożliwia kontrolę nad zgodnością problematyki realizowanych przez studentów prac z standardami wynikającymi ze specyfiki specjalności.

Jednak analiza wykazu tematów prac magisterskich realizowanych na jednym tylko roczniku studiów w roku akademickim 2009/2010 pokazuje, że występują pewne nieprawidłowości w realizacji zarządzeń (zobacz załącznik dodatkowy nr III b): 1) Grupy seminaryjne są zbyt liczne, co powoduje, że nie ma żadnych możliwości indywidualnej pracy ze studentem i monitorowania jego postępów. 2) Niektóre tematy realizowane są przez wiele osób na jednym seminarium. 3) Wątpliwości budzi prowadzenie niektórych tematów ściśle sprofilowanych na studiowaną specjalność przez promotorów, którzy merytorycznie nie są związani z daną specjalnością. 4) Prace, których promotorami są adiunkci, nie powinny być recenzowane przez adiunktów.

1.3 Dolnośląska Szkoła Wyższa ma niewątpliwe osiągnięcia w zakresie zapewnienia jakości kadry dydaktycznej, zarówno co do liczby samodzielnych nauczycieli akademickich

zatrudnionych w Uczelni na pierwszym etapie, jak i procedur pozwalających na monitorowanie przebiegu procesów kształcenia. Do procedur tych należy zaliczyć: a) politykę zatrudniania kadry, b) hospitacje zajęć prowadzonych przez mniej doświadczonych nauczycieli wprowadzone Zarządzeniem Dziekana z dnia 3.11.2009 r. c) procedura ewaluacji zajęć dokonywana przez studentów w oparciu o narzędzia przygotowane w marcu 2009 r., d) okresowe oceny pracowników etatowych wprowadzone Uchwałą Rady Wydziału z dnia 26.02.2009 r., e) podnoszenie umiejętności nauczycielskich młodszej kadry naukowej.

Hospitacje zajęć wprowadzono dopiero w semestrze zimowym w roku akademickim 2009/2010. Po jego zakończeniu przeprowadzono około 30 hospitacji zajęć prowadzonych przez młodszych pracowników. Protokół hospitacji obejmuje zarówno liczne kryteria formalne, jak i merytoryczne, a ocena jest wielostronna, zakończona wnioskami i zaleceniami. Hospitacje prowadzone są przez kierowników zakładów i omawiane z nauczycielem prowadzącym zajęcia.

Ewaluacja dokonywana przez studentów obejmuje organizację studiów w DSW oraz pracę wykładowców. Na ocenę organizacji studiów składają się oceny następujących kwestii: ogólna ocena jakości kształcenia, ogólna ocena praktycznej przydatności kształcenia, przekazu informacji o organizacji studiów, współpracy z opiekunami roku i grup, obsługi administracyjnej, obsługi technicznej, jakości zaplecza socjalnego. Ocena zajęć dydaktycznych obejmuje sposób przygotowania zajęć, sposób przeprowadzenia zajęć, sposób oceniania studentów, terminowość zajęć, kultura w kontaktach ze studentami, wymagania dotyczące nakładu pracy studenta. Pierwszą ewaluację przeprowadzono w roku 2009, wyniki zostały opracowane statystycznie i dokonano ich analizy dla całego kierunku, na podstawie której Dyrektor Instytutu sformułował wnioski i zalecenia dla pracowników odbywających zajęcia na ocenianej specjalności.

Okresowe oceny pracowników wprowadzono w Dolnośląskiej Szkole Wyższej na mocy Zarządzenia Rektora z dnia 15 lipca 2008 roku, zgodnie z którym mają one być dokonywane przynajmniej raz na cztery lata. Na Wydziale Nauk Pedagogicznych dokonano oceny wszystkich nauczycieli akademickich w roku 2009. Osoby, które otrzymały oceny warunkowe będą poddane procedurze oceniania ponownie po dwóch latach. Ocena obejmuje cały dorobek dydaktyczny i naukowy pracownika. Oceny dokonuje Wydziałowa Komisja wykorzystując w tym celu kwestionariusz osobowy, pisemną samoocenę, opinię kierownika zakładu i dyrektora instytutu oraz wyników ewaluacji ze strony studentów. Wprowadzenie procedury systematycznego oceniania całego dorobku niewątpliwie stymuluje pracowników do dokonywania oceny własnej pracy i podnoszenia wymagań wobec siebie.

Ważnym elementem polityki zapewniania jakości kształcenia w Dolnośląskiej Szkole Wyższej jest tworzenie możliwości udziału w szkoleniach, w studiach podyplomowych oraz w projektach, między innymi współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, związanych z podnoszeniem kompetencji dydaktycznych nauczycieli. Ponadto, pracownicy na spotkaniu z członkami PKA podkreślali, iż Uczelnia finansuje ich udział w konferencjach oraz w międzynarodowych programach badawczych zapewniając im dobre warunki dla szeroko pojętej działalności naukowo-badawczej i rozwoju ich warsztatu nauczyciela akademickiego.

1.4 System wspierania studentów jest rozbudowany i obejmuje następujące główne działania:

a) umożliwienie studentom udziału w projektach badawczych realizowanych na ocenianym kierunku oraz tworzenie możliwości publikowania swoich prac przez studentów w czasopismach i pracach zwartych, co stymuluje rozwój studentów uzdolnionych i zaangażowanych w tok studiów, b) rozwijanie różnorodnych i bogatych form działalności kół naukowych oraz różnorodnych warsztatów zarówno w sferze działań naukowych jak i edukacyjnych oraz usługowych, co pozwala zaangażowanym studentom rozwijać swoje kompetencje zawodowe, c) zapewnienie możliwości odbywania studiów przez studentów niepełnosprawnych, np. poprzez zatrudnianie tłumaczy języka migowego na zajęciach, w których biorą udział studenci niedosłyszący, wyposażenie biblioteki w urządzenia techniczne umożliwiające czytanie dla osób niewidzących, dostosowanie budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową; liczba osób niepełnosprawnych studiujących na pedagogice specjalnej w DSW systematycznie się powiększa, d) wspomaganie studentów poprzez działalność opiekunów grup studenckich, choć wydaje się, że przyjęta w Uczelni zasada, że trzema rocznikami opiekuje się jeden nauczyciel nie zapewnia realnej możliwości nawiązania wzajemnych bliższych kontaktów niezbędnych w realizacji tego typu zadań; e) studenci mogą korzystać z pomocy psychologicznej i pedagogicznej w Akademickim Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w przypadku pojawienia się trudności. Wszystko to wskazuje, że studenci pedagogiki specjalnej mogą uzyskiwać różnorodne formy wsparcia zarówno w sytuacjach, gdy przeżywają trudności, jak też w realizacji swoich aspiracji zawodowych i naukowych.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1 Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Studenci podczas spotkań byli w stanie wypowiedzieć się jedynie na temat ankiet oceniających nauczycieli akademickich wypełnianych na ostatnich zajęciach, które są przeprowadzane w przypadku każdego przedmiotu. Pozostałe elementy opisane w raporcie, z uwagi na fakt, iż uchwała została podjęta w bieżącym roku akademickim, mogły jeszcze nie zostać wdrożone.

Studenci nie uczestniczą poza momentem wypełnienia ankiety w procesie ankietyzacji. Nie uczestniczą w jej projektowaniu ani procesie dystrybucji, władze Wydziału nie przekazują też studentom biorącym udział w ewaluacji wyników ankiet. Samorząd studencki wyraził opinię, że bardzo by mu zależało na wglądzie do wyników ankiet. Z drugiej strony studenci potwierdzili, że wyniki ankiet miały wpływ na sposób prowadzenia zajęć przez niektórych wykładowców oraz obsadę zajęć.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Podczas spotkania z nauczycielami akademickimi dominowały głosy pozytywne na temat warunków pracy w Uczelni i panujących w niej stosunków na linii władze – pracownicy.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Biuro Karier DSW działa sprawnie. Strona internetowa Uczelni zawiera bardzo obszerne informacje na temat jego działalności. Biuro prowadzi poradnictwo zawodowe: indywidualne, na odległość i grupowe. Jest też w dużym stopniu zaangażowane w pośrednictwo pracy.

Biuro Karier znajduje miejsce praktyk studentom, którzy się do niego zgłoszą. Skuteczność w pozyskiwaniu miejsc praktyk jest bardzo wysoka, aczkolwiek pewne uwagi zgłosili ci studenci niestacjonarni, którym Biuro Karier nie znalazło praktyk na warunkach umożliwiających im pogodzenie godzin pracy z godzinami praktyk. Sama jakość praktyk jest chwalona przez studentów pedagogiki specjalnej.

Za pośrednictwem Biura jw. corocznie przeprowadzana jest ankieta na temat karier zawodowych absolwentów, która jest rozsyłana do absolwentów uczelni drogą elektroniczną. Odpowiedzi poddane są analizie, a jej wyniki udostępnia są na stronie internetowej DSW.

Wnioski:

Uczelnia *de iure* ma pewne osiągnięcia w zakresie polityki podnoszenia jakości kształcenia, choć znamienne jest też i to, że większość rozporządzeń regulujących tę sferę działalności została wypracowana niedawno z zamiarem ich wdrożenia w roku 2009. W istocie jednak elementy systemu zapewniania jakości kształcenia, wymienione choćby w Uchwale nr 81/2009 Rady Wydziału, nie zostały wprowadzone w życie. W rezultacie nie ma podstaw, aby w pełni ocenić procedury ich funkcjonowania, jak choćby systematyczność i skutki ich powtarzania.

Z drugiej strony władze Wydziału w wielu przypadkach biorą pod uwagę wyniki ewaluacji dokonywanej przez studentów. System według opisu przedstawionego w Raporcie Samooceny jest dość spójny, natomiast wiele z jego elementów wymaga wciąż wdrożenia. Sam proces ankietyzacji wymaga jeszcze udoskonaleń polegających na włączeniu samorządu studentów w proces na każdym z jego etapów oraz rzeczywistą transparentność wyników.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3.

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy*		Dodatkowe miejsce pracy*	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	8	-	6	2	0
Doktor habilitowany	16	-	14 (6)	2	0
Doktor	34	-	29 (6)	5	0
Pozostali	39	-	39	0	0
Razem	97	-	88 (12)	9	0

* w nawiasie podano dane dotyczące nauczycieli akademickich zaliczonych przez Zespół do minimum kadrowego

Wnioski:

W ramach Wydziału Nauk Pedagogicznych jest zatrudnionych 97 nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym 9 profesorów tytularnych, 16 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 34 ze stopniem naukowym doktora oraz 39 magistrów. Dla 88 nauczycieli akademickich pracujących w jednostce Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	2 (1)	2 (1)	0 (0)
2006	2 (2)	0 (0)	0 (0)
2007	4 (3)	0 (0)	0 (0)
2008	2 (2)	1 (1)	0 (0)
2009	1 (1)	0 (0)	0 (0)
2010	0	0	0
Razem	11 (9)*	3 (2)*	0 (0)*

Wniosek:

Z przedstawionych danych wynika, iż spośród pracowników naukowych, którzy prowadzą zajęcia na ocenianym kierunku studiów 2 osoby uzyskały stopień naukowy doktora habilitowanego, a 9 - stopień naukowy doktora.

Załącznik Nr 5 – wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych.

Do minimum kadrowego wliczani są nauczyciele akademicki zatrudnieni w Uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.).

Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że spełnione są warunki art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Ponieważ Wydział prowadzi studia w zamiejscowym ośrodku dydaktycznym zgodnie z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków tworzenia i funkcjonowania filii, zamiejscowej podstawowej jednostki organizacyjnej oraz zamiejscowego ośrodka dydaktycznego uczelni (Dz. U. Nr 69, poz. 459) kadra stanowiąca minimum kadrowe musi być większa o co najmniej 20% w grupie nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie danego kierunku studiów oraz 20 % w grupie nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora w zakresie danego kierunku studiów.

- merytorycznych,

- oraz

sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego

Oceniana Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego osiem osób na poziomie pracowników samodzielnych i dziesięć osób w grupie pracowników niesamodzielnych.

Z analizy merytorycznych kwalifikacji powyższych osób, a także ich dotychczasowego dorobku naukowego wynika, że **na studiach I stopnia minimum kadrowe spełnione jest w całości w obu grupach pracowników naukowych – samodzielnych i niesamodzielnych. Z kolei na studiach II stopnia w grupie pracowników samodzielnych do spełnienia**

wymogów minimum brakuje jednej osoby z dorobkiem w zakresie ocenianego kierunku. W grupie pracowników niesamodzielnych, zgłoszonych na tym poziomie studiów, wymogi minimum są w całości spełnione. (szczegółowa analiza sytuacji w tym zakresie została zamieszczona w załączniku nr 5).

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów kierunku **nie spełnia** wymagań § 11 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wynosi 1:199 przy wymaganym 1:180.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Obsada zajęć dydaktycznych jest zgodna z kompetencjami i dorobkiem naukowym wykładowców. Wykładowcy są dostępni dla studentów podczas regularnie odbywających się dyżurów (dwie godziny dydaktyczne w tygodniu). Informacje o dyżurach podane są przy pokojach poszczególnych katedr, a także na stronie internetowej wydziału. Jeżeli jest taka potrzeba pracownicy udzielają konsultacji indywidualnych, a także studenci mogą kontaktować się z nimi za pomocą poczty internetowej. Wydział w ostatnim czasie nie zatrudniał wykładowców z zagranicy lecz organizował międzynarodowe konferencje naukowe, w których uczestniczyli pracownicy i studenci wydziału.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Opinie były liczne, ale ich wydźwięk był dla Uczelni pozytywny. Podczas spotkania zwracano uwagę na dobre warunki pracy dydaktycznej, a także na możliwość rozwoju naukowego nauczycieli akademickich. Podkreślano korzystną dla pracowników obsadę zajęć dydaktycznych zgodną z zainteresowaniami naukowymi poszczególnych osób, małą liczbę

prowadzonych przedmiotów przez jednego pracownika i nie przekraczanie nadmierne wymiaru pensum dydaktycznego odpowiedniego do zajmowanego stanowiska.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. Zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane. Teczki zawierają pełen wykaz znajdujących się w nim dokumentów.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczone za zgodność z oryginałem.

We wszystkich teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich oraz aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Uczelnia stosuje własny wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego.

Wnioski:

- w teczkach osobowych znajdują się dokumenty, które umożliwiają uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych
- wymogi minimum kadrowego nie są - w nieznacznym stopniu - spełnione na studiach II stopnia w grupie pracowników samodzielnych: brakuje tu jednej osoby z dorobkiem w zakresie ocenianego kierunku
- jakość kadry zaliczonej do minimum można uznać za jednoznacznie zgodną z ocenianym kierunkiem
- stosunek nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku jest nieprawidłowy i wynosi jak 1:199 zamiast wymaganej tu proporcji, wynoszącej 1:180

- generalnie obsada zajęć dydaktycznych jest zgodna z dorobkiem osób je prowadzących
- pozytywny wizerunek Uczelni wynika z opinii wypowiedzianych przez pracowników dydaktycznych

Wobec powyższego Uczelnia nie spełnia wymagań wynikających z przepisów Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne Uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144 poz. 1048). Wymogi minimum kadrowego nie są spełnione, choć występuje to w nieznacznym stopniu. W rezultacie można odnotować nieprawidłowy stosunek nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku. Liczba osób mogących stanowić minimum kadrowe winna zatem zostać uzupełniona o jedną osobę z dorobkiem w zakresie ocenianego kierunku na studiach II stopnia i w grupie pracowników samodzielnych.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów

Działalność naukowa w Instytucie Pedagogiki Specjalnej obejmuje szeroki zakres problemów związanych merytorycznie z kierunkiem studiów i realizowana jest poprzez zróżnicowane i bogate formy.

I tak, w latach 2007 – 2010 pracownicy tego kierunku realizowali 14 projektów badawczych grupowych i 26 projektów indywidualnych. Część z nich była i jest nadal prowadzona we współpracy z innymi ośrodkami naukowo-badawczymi z Polski (siedem projektów) i z zagranicy (osiem tematów).

Nauczyciele akademicki zatrudnieni na wizytowanym kierunku mają znaczący dorobek publikacyjny. W okresie 2007-2009 wydano 4 monografie, 107 rozdziałów w monografiach, w tym 6 w języku angielskim oraz 18 publikacji w recenzowanych czasopismach naukowych o zasięgu krajowym.

O dorobku w dziedzinie nauki świadczą stopnie i tytuły naukowe, jakie uzyskują nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku pedagogika specjalna. W latach 2007-2010 doktoraty uzyskało sześciu pracowników Uczelni, a habilitację - jeden.

Wydział Nauk Pedagogicznych DSW organizuje i współorganizuje konferencje mające na celu prezentację najnowszych wyników badań prowadzonych przez pracowników Uczelni. W latach 2007, 2008, 2009 zorganizowano na Wydziale Nauk Pedagogicznych 31 konferencji naukowych w tym: 10 międzynarodowych i 21 krajowych. Jednocześnie organizowane są cykliczne i tematyczne seminaria (ponad 30 spotkań), seminaria podoktorskie (9 spotkań) oraz warsztaty i debaty dotyczące aktualnych problemów społecznych (w latach 2007-2009 ponad 30 spotkań).

Uczelniane Wydawnictwo Naukowe zapewnia pracownikom możliwość publikowania prac w formie monografii, skryptów oraz artykułów w 4 czasopismach, przy czym dwa z nich – to czasopisma punktowane: „Teraźniejszość – Człowiek - Edukacja” – 6 punktów oraz „Forum Oświatowe” – 4 punkty. Wydawnictwo uruchomiło 5 serii wydawniczych, w tym dwie z zakresu pedagogiki. Działalność publikacyjna zasługuje na uznanie.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

W Instytucie Pedagogiki Specjalnej funkcjonuje jedno koło naukowe: Studenckie Koło Naukowe „RESOCJALIZACJA”. Koło działa od 9 lat i jest najstarszym kołem naukowym w DSW. Jego działania spotykają się ze wsparciem ze strony władz i nauczycieli akademickich Instytutu. Koło realizuje między innymi konferencje, z których największa, zatytułowana „Z ciemnej strony człowieka”, odbyła się w kwietniu 2007 roku. Koło naukowe wydało kilka numerów biuletynu „RESOCJALIZACJA – pedagogika specjalna”. W tym roku akademickim, w którym działają w większości nowe osoby, planowane jest wznowienie wydawania biuletynu. W ostatnich miesiącach koło we współpracy z kadrą nauczycielską rozpoczęła realizację programu „PRAXIS” polegającym na wyjazdowych praktykach z wychowankami młodzieżowego ośrodka socjoterapii.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej

Uczelnia współpracuje z wieloma uczelniami i instytucjami zagranicznymi zarówno w ramach programów edukacyjnych jak i prowadzenia prac badawczych. W zakresie pedagogiki specjalnej jest to: a) współpraca na zasadzie umowy bilateralnej z Tennessee Technological University (wymiana studentów i pracowników oraz wspólne badania); b) współpraca oparta na zasadzie realizacji indywidualnych projektów badawczych (dr hab. Joanna Kruk-Lasocka oraz dr hab. Małgorzata Jolanta Sekułowicz; c) wymiana studentów i pracowników w ramach programów Socrates-Erasmus i LLP-Erasmus. Uczelnia może poszczycić się znacznymi osiągnięciami w tej dziedzinie, między innymi również na Wydziale Nauk Pedagogicznych, jednak w niewielkim stopniu dotyczy to studentów ocenianego kierunku.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Wnioski:

Podsumowując osiągnięcia w zakresie działalności naukowej na kierunku „pedagogika specjalna” DSW należy podkreślić różnorodność form życia naukowego na

Wydziale Nauk Pedagogicznych, znaczący dorobek publikacyjny oraz aktywność badawczą ujawniającą się w realizowanych grantach wewnętrznych i we współpracy międzynarodowej. Uczelnia tworzy dobre warunki dla tej sfery działalności pracowników.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wydział Nauk Pedagogicznych zajmuje w całości budynek przy ul. Strzegomskiej 55. Znajduje się w nim administracja Wydziału Nauk Pedagogicznych, Instytuty Pedagogiki i Pedagogiki Specjalnej, bufet i biblioteka uczelniana. Pracownicy naukowo-dydaktyczni poszczególnych Zakładów mają własne pokoje, w których odbywają się konsultacje, zebrania zakładów oraz seminaria naukowe. W opisanym budynku Wydział Nauk Pedagogicznych dysponuje 14 salami dydaktycznymi (wykładowymi i ćwiczeniowymi), gabinetami specjalistycznymi, pracownią informatyczną oraz pracownią fotograficzną. Atutem budynku jest nowoczesna, multimedialna aula na 300 osób. Sale dydaktyczne są wyposażone w nowoczesny sprzęt audiowizualny, rzutniki multimedialne, sprzęt nagłaśniający, projektory. Szczególną rolę w procesie dydaktycznym odgrywają uruchomione specjalistyczne studia: radiowe i telewizyjne oraz pracownie: plastyczna, fotograficzna. Ponadto Uczelnia dzierżawi dwa obiekty oraz wynajmuje cztery budynki dydaktyczne dla studentów niestacjonarnych (w tym dwa we Wrocławiu i dwa w Kłodzku). Łącznie wykorzystuje 87 sal dydaktycznych o powierzchni 4847 m. Program zajęć sportowych dla studentów realizowany jest w wynajmowanych salach gimnastycznych, siłowni i pływalni m.in. w sali gimnastycznej Gimnazjum nr 1 przy ulicy Jeleniej (zajęcia z gier zespołowych), Centrum Basenowo-Sportowego REDECO (zajęcia na basenie, trzy tory, siłownia, sala do aerobiku).

Pracownie komputerowe

Wszystkie komputery na Wydziale Nauk Pedagogicznych są połączone w lokalną sieć komputerową z szerokopasmowym dostępem do Internetu. W Uczelni funkcjonuje 8 pracowni komputerowych, w których znajdują się 144 komputery (z dostępem do Internetu). Poza godzinami zajęć dydaktycznych są one do dyspozycji studentów i pracowników. Ponadto w świetlicy studenckiej i Bibliotece są terminale internetowe, gdzie studenci i pracownicy mają bezpłatny dostęp do Internetu przez cały dzień. W pokojach nauczycieli akademickich znajdują się komputery stacjonarne, ze stałym dostępem do sieci internetowej.

Ogółem w bibliotece zgromadzono ok. 21 000 woluminów publikacji książkowych z zakresu pedagogiki i jej subdyscyplin. Biblioteka DSW posiada ok. 110 czasopism pedagogicznych, w tym 9 zagranicznych w wersji konwencjonalnej i ok. 500 w wersji

elektronicznej w bazie danych EBSCO. Czasopisma krajowe, to m.in. Kwartalnik Pedagogiczny, Edukacja, Horyzonty Wychowania, Paedagogia Christiana, Nauczyciel i Wychowanie oraz serie pedagogiczne wszystkich uniwersytetów i uczelni pedagogicznych. Czasopisma zagraniczne w wersji konwencjonalnej to m.in.: Teaching and Teacher Education, The Times Educational Supplement, Review of Educational Research, British Journal of Special Education / ed. Christiana Tilsone. American Educational Research Journal, British Journal of Developmental Psychology, International Studies in Sociology of Education, Pedagogy, Culture & Society. Social Influence.

Warsztat uzupełniają publikacje elektroniczne. W zakresie „pedagogiki” i „pedagogiki specjalnej” są to przede wszystkim nagrania dźwiękowe i wideo, w mniejszej części zaś CD-ROM-y. Zawierają one materiały służące wspieraniu dydaktyki akademickiej i szkolnej. Aktualnie zbiory te liczą ponad 350 pozycji. W Bibliotece użytkownicy mają możliwość skorzystania z 10 stanowisk komputerowych z dostępem do katalogów (w tym dwa stanowiska specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych). Ponadto na wyposażeniu Biblioteki znajduje się drukarka brajlowska, auto-lektor, urządzenie pozwalające skanować materiały dla studentów niepełnosprawnych. Urządzenia powyższe mają zapewnić pełny dostęp do oferty edukacyjnej dla studentów niepełnosprawnych. Strona domowa Biblioteki w Internecie wyróżnia się interaktywnością (m.in. forum dyskusyjne użytkowników Biblioteki).

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

Salę wykładową i ćwiczeniową wyposażoną są według studentów przestronne i zaopatrzone w sprzęt multimedialny, z którego regularnie korzystają prowadzący zajęcia. W budynku przy ul. Strzegomskiej 55 jest wiele miejsc, w których student może spędzić czas podczas przerw, korytarze są przestronne, jest też wystarczająco dużo miejsc siedzących. W tym zakresie dużo gorsza sytuacja jest w innych budynkach, w których odbywają się zajęcia studentów pedagogiki specjalnej.

Poziom dostosowania budynku przy ul. Strzegomskiej 55 do potrzeb osób niepełnosprawnych należy ocenić jako wyróżniający. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich (podjazdy, winda). Na każdym piętrze znajduje się też toaleta przystosowana do potrzeb niepełnosprawnych. Biblioteka uczelniana posiada wiele pomocy naukowych, w których mogą skorzystać osoby niedowidzące, niewidzące i głuchonieme. Zostały one zakupione w ramach projektu finansowanego ze

środków Unii Europejskiej „Akcja integracja”. Podczas zajęć studentom pomagają tłumacze języka migowego. O dużej przyjazności uczelni wobec osób niepełnosprawnych świadczy duże zainteresowanie tych ostatnich studiami na Wydziale. W obecnym roku Wydziałowa Komisja Stypendialna przyznała stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych aż 150 osobom.

Budynki, w których Uczelnia dzierżawi pomieszczenia w celu przeprowadzenia zajęć m.in. dla studentów pedagogiki specjalnej, nie są w ogóle dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jednakże zajęcia grup, w ramach których studiuje osoby niepełnosprawne ruchowo, są przenoszone do budynków dostosowanych do potrzeb tych osób.

Wnioski:

Baza dydaktyczna DSW pozwala na dobrą organizację zajęć dydaktycznych oraz prowadzenia prac naukowych. Uczelnia posiada dobre warunki lokalowe, system informatyczny oraz funkcjonującą w jego ramach bibliotekę uczelnianą i wydawnictwo naukowe. Budynek przy ul. Strzegomskiej 55, w którym znajduje się WNP dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Podczas wizytacji doszło do spotkania z Radą Samorządu Studenckiego DSW. Rada składa się z pięciu stałych członków wybranych podczas spotkania wyborczego na dwuletnią kadencję. Oficjalnie jako członkowie władz Samorządu wymieniane są także dwie inne osoby, które aktywnie uczestniczą w pracach samorządu.

Bołączką samorządu studenckiego DSW jest bardzo niska frekwencja w wyborach samorządowych. W ostatnich wyborach do samorządu głosowało 25 studentów DSW. Obwieszenie o wyborach było dobrze widoczne, co potwierdzili studenci. Widoczna jest potrzeba większej aktywności samorządu w zakresie informowania studentów o roli samorządu jako przedstawiciela interesów wszystkich studentów uczelni. Jest to potrzebne szczególnie w kontekście komunikacji na linii studenci-uczelnia, gdyż studenci nie zwracają się ze swoimi problemami do samorządu lecz próbują sami je rozwiązywać, nie zawsze skutecznie.

Przedstawiciele samorządu studenckiego zwrócili uwagę na problemy związane z przepisami regulaminu samorządu studenckiego, które miały nie przystawać do rzeczywistości. Regulamin faktycznie jest niedostosowany do obecnie panującego porządku prawnego. Został uchwalony przed wejściem w życie Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym oraz przed zmianą nazwy uczelni. W związku z tym konieczna jest jego szybka nowelizacja. Najważniejsze uwagi do Regulaminu przedstawione są w Załączniku nr 2.

Wymóg ustawowy (Art. 61 ust. 3 Ustawy) mówiący o minimum 20-procentowym uczestnictwie studentów i doktorantów w Senacie nie jest spełniony. Aby wymóg został spełniony, do składu musi zostać dobranych dwóch przedstawicieli studentów. Dokumentacja pozwalająca stwierdzić, czy studenci stanowią wymagane Ustawą 20% składu Rady Wydziału nie została dostarczona. Według listy przedstawionej przez Wydział, przedstawiciele studentów zostali włączeni do tej samej grupy co pracownicy Wydziału niebędący nauczycielami akademickimi i cała grupa liczy 9 członków w 39-osobowej Radzie Wydziału. Należy stwierdzić, że jeśli w tej grupie znajduje się więcej niż jeden pracownik niebędący nauczycielem akademickim, wymóg ustawowy reprezentacji studenckiej nie będzie spełniony.

Zastrzeżeń nie budzi kwestia przedstawicielstwa studentów w komisjach dyscyplinarnych dla studentów i nauczycieli akademickich.

Samorząd opiniuje plany studiów, nie opiniuje natomiast programów nauczania, co jest niezgodne z przepisami Ustawy (art. 68 ust. 1). Samorząd opiniuje też opłaty za studia dla poszczególnych roczników.

Samorząd nie bierze udziału w żadnym aspekcie procesu ankietyzacji nauczycieli akademickich. Nie uczestniczy w projektowaniu ankiet, w ich dystrybucji. Przede wszystkim nie ma dostępu do opracowanych wyników. Samorząd studentów podczas spotkania wyraził wolę dostępu do opracowanych wyników ankiet.

Członkowie samorządu mimo wszystko czują się poważnie traktowani przez władze. Świadczyć ma o tym między innymi fakt, że jego członkowie zostali zaproszeni do zapoznania się z raportem samooceny.

Uczelnia zgodnie z art. 202 ust. 8 zapewnia środki materialne niezbędne do funkcjonowania organów samorządu studenckiego. Samorząd posiada budżet w wysokości 60 000 PLN, co wystarcza do realizacji podstawowych celów samorządu, ma także własne biuro oraz dostęp do niezbędnego sprzętu. Uczelnia umożliwia też uczestnictwo przedstawicieli samorządu w wydarzeniach organizowanych przez Parlament Studentów RP lub będących pod jego patronatem.

Jako główne plusy studiowania na uczelni, przedstawiciele studentów wskazali wsparcie ze strony kadry, działalność biura karier i wsparcie dla osób niepełnosprawnych w postaci przystosowania budynków i pomocy naukowych do ich potrzeb oraz życzliwości ze strony kadry. Jako minusy podane zostały: zbyt mała liczba egzemplarzy podręczników wiodących dostępnych w bibliotece, brak Internetu bezprzewodowego i wysokie czesne.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

System pomocy materialnej działa w oparciu o Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów DSW, wprowadzony zarządzeniem nr 5/2010 Rektora DSW z dnia 18 lutego 2010 r. Regulamin jest ogólnie dostępny i jest zawieszony na tablicy informacyjnej w budynku Wydziału.

Decyzje w zakresie stypendiów podejmowane są przez Wydziałową Komisję Stypendialną. Jej skład jest zgodny z przepisami Ustawy. Protokoły nie budzą zastrzeżeń. Decyzje Wydziałowej Komisji Stypendialnej oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej są zgodne z KPA. Przepisy Regulaminu w zakresie sposobu informowania o decyzjach Komisji budzą zastrzeżenia, które opisane są w Załączniku nr 2.

Stypendia socjalne w dniu wizytacji otrzymywało na Wydziale 553 studentów. Te same osoby otrzymują też stypendium na wyżywienie. Ich wysokość jest zróżnicowana.

Stypendium mieszkaniowe pobiera obecnie 9 studentów Wydziału. Każdy z nich musiał przedstawić umowę najmu oraz być zameldowany na pobyt czasowy we Wrocławiu. W Ustawie brak jest podstaw do stosowania tak rygorystycznych kryteriów przyznawania stypendium mieszkaniowego. DSW nie posiada obecnie domów studenckich. Na ich brak zwracali uwagę studenci studiów stacjonarnych. Przyjezdni studenci korzystają w związku z tym ze stancji bądź wynajmują wspólnie z innymi studentami mieszkanie.

Zwraca uwagę bardzo duża liczba osób, którym przyznano stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych. Pobiera je obecnie 150 osób. Jego wysokość jest uzależniona od stopnia niepełnosprawności.

Stypendia za wyniki w nauce przyznawane są na podstawie złożonych wniosków. W dniu wizytacji stypendium pobierało 475 studentów Wydziału. Jego wysokość jest zróżnicowana w zależności od kierunku i stopnia studiów oraz średniej ocen.

Z dotacji na Fundusz Pomocy Materialnej przyznawane są dodatki do stypendium naukowego przyznawane na podstawie niezgodnego z Ustawą przepisu Regulaminu (wyjaśnienie w załączniku nr 2).

Stypendium za wyniki w sporcie otrzymuje pięciu studentów Wydziału, w tym jeden studiujący pedagogikę specjalną.

Punkt gastronomiczny w budynku przy ul. Strzegomskiej 55 zebrał dobre recenzje ze strony studentów, jako oferujący dobre posiłki w przystępnej cenie. Studenci zgłaszali z kolei uwagi do jakości usług w punktach gastronomicznych w innych budynkach.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Podczas wizytacji na „pedagogice specjalnej” odbyło spotkanie ze studentami. Uczestniczyli w nim głównie studenci studiów niestacjonarnych I stopnia, było też kilku studentów studiów stacjonarnych. Liczba studentów pochodzących z Wrocławia oraz innych miejscowości Województwa Dolnośląskiego jest porównywalna. Nieco mniej jest studentów z innych województw. Zdecydowana większość chce kontynuować studia na II stopniu na pedagogice specjalnej w DSW.

Studenci pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną, zwłaszcza budynek przy ul. Strzegomskiej 55. Zastrzeżenia budzi mała liczba miejsc parkingowych. Studenci odbywają też zajęcia w różnych budynkach, nie tylko w siedzibie Wydziału, ale także w budynkach

przy ul. Wagonowej i Młodych Techników, jednakże w ramach jednego dnia zajęć nie muszą się przemieszczać. Ciężar pokonywania odległości między budynkami spoczywa na nauczycielach, nie na studentach.

Studenci pozytywnie oceniają kadrę, aczkolwiek wskazują na niechlubne wyjątki.

Uczelnia zebrała duże pochwały za życzliwość wobec osób niepełnosprawnych. W spotkaniu uczestniczył tłumacz języka migowego.

Studenci różnili się w opiniach jeśli chodzi o ogólną ocenę poziomu nauczania w Uczelni. Studenci zgodnie stwierdzili, że uczelnia nie oferuje żadnych przedmiotów do wyboru. Jedyna możliwość wyboru dotyczy lektoratów, choć i tu oferta jest uboga i obejmuje jedynie dwa języki obce. Źle oceniony został poziom lektoratów.

Część studentów zgłaszała uwagi do harmonogramu zajęć i roku akademickiego. Studenci w większości przyznają, że Uczelnia bierze pod uwagę przede wszystkim wygodę studentów. Zwrócili jednak uwagę, że przerwy są niewystarczające dla nauczycieli aby przenieść się z budynku do budynku, przez co niektóre zajęcia muszą być skracane, bądź rozpoczynają się później. Większość studentów obecnych na spotkaniu, zwłaszcza II i III roku studiów niestacjonarnych, zarzuciła władzom Wydziału bezpodstawne przedłużenie roku akademickiego do końca lipca, co miało być uzasadnione w roku, w którym zostali przyjęci na studia, natomiast nie ma podstaw w roku bieżącym. Część studentów jednak wyraziła zrozumienie dla uczelni, gdyż w przeciwnym razie zjazdy musiałyby się odbywać częściej niż raz na dwa tygodnie.

Z dużą krytyką spotkało się wysokie czesne. Studenci narzekali na bardzo niskie kwoty stypendium za wyniki w nauce, skarżyli się też na niezrozumiałe zasady przyznawania stypendiów.

Studenci bardzo dobrze ocenili przepływ informacji na Wydziale. Jedyna uwaga dotyczyła braku aktualnych informacji na tablicach w budynku przy ul. Młodych Techników, w którym odbywa się część zajęć na kierunku. W kontekście oceny pracy dziekanatu studenci zwracali uwagę na opóźnienia w rozliczaniu indeksów oraz fakt zaginięcia prac pozostawianych na portierni. Niektórzy studenci zgłaszali też uwagi krytyczne uwagi dotyczące kultury osobistej pracowników dziekanatu.

Pozostałe opinie uzyskane podczas spotkania przedstawione są w innych częściach raportu.

Wnioski:

- Regulamin Samorządu Studentów wymaga aktualizacji zgodnie z uwagami wymienionymi w załączniku nr 2
- Reprezentacja studentów nie stanowi 20% składu organu, co jest niezgodnie z art. 61 ust. 2 Ustawy
- Programy nauczania nie są przedkładane samorządowi studentów do zaopiniowania, co jest niezgodnie z art. 68 ust. 1 Ustawy
- Samorząd studentów nie ma zapewnionego udziału w procesie ewaluacji nauczycieli akademickich przez studentów
- Uczelnia nie posiada domów studenckich
- Procedury przyznawania stypendium za wyniki w nauce oraz stypendium mieszkaniowego wymagają zweryfikowania pod kątem zgodności z Ustawą
- Oferta lektoratów języków obcych jest zbyt uboga

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Album studenta i księga dyplomów są prowadzone w formie papierowej i elektronicznej, centralnie dla całej Uczelni zgodnie z § 9 oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i poziomach studiów realizowanych przez studenta w Uczelni. Numer albumu studenta odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej.

Protokoły zaliczenia przedmiotu są prowadzone zgodnie z § 10 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Analiza losowo wybranych teczek studentów oraz osób skreślonych z listy studentów, wykazała, iż są one prowadzone poprawnie i zawierają wymagane dokumenty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Stwierdzono, że spośród decyzji wydawanych w indywidualnych sprawach studenckich wszystkie wyczerpują wymaganą przepisami formę.

Oglądowi poddano losowo wybrane indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta. Nie stwierdzono w nich poważnych uchybień. Rejestr wydawanych indeksów i legitymacji jest prowadzony w formie elektronicznej. Wpisy są sporządzane zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Oglądowi poddano losowo wybrane dyplomy i suplementy oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania. Dyplomy sporządza się poprawnie, w wymaganym przepisami terminie trzydziestu dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego. Protokoły egzaminu dyplomowego są prowadzone prawidłowo, stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Nie stwierdzono uchybień w pozostałej dokumentacji związanej z procesem dyplomowania.

Wnioski:

Analiza dokumentacji toku studiów pozwala na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Dostrzeżono jedynie nieliczne niedociągnięcia, które nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę tego aspektu działalności Uczelni.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna			X		
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe		X			
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			
Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie				X	
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki			X		
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem			X		
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia		X			

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Wydział Nauk Pedagogicznych DSW może poszczycić się wieloma osiągnięciami w zakresie dorobku naukowego, szczególnie w zakresie dorobku publikacyjnego, bogactwa form życia naukowego w obrębie Uczelni, jak i we współpracy z licznymi instytucjami, realizowanych tematów badań i projektów badawczych itd.

Wydaje się jednak, że istnieje potrzeba otoczenia większą opieką adiunktów i asystentów, bowiem głównie na nich spoczywa zadanie bezpośredniej pracy ze studentami, na przykład w zakresie prowadzenia prac licencjackich i magisterskich.

Należałoby obecnie zadbać o rzeczywiste wdrożenie procedur, które w większości zostały wprowadzone rozporządzeniami z roku 2009. Ich systematyczna realizacja wymaga kontroli i troski.

Raport Samooceny niedostatecznie wyraźnie charakteryzuje działalność na kierunku „pedagogika specjalna”. Zawiera on zbyt dużo informacji i danych dotyczących całej Uczelni i Wydziału, a nie ukazuje dorobku wizytowanego kierunku.

Generalnie jednak wizerunek kierunku i perspektywy jego utrzymania należy ocenić pozytywnie. Wymaga to jednak skorygowania braku kadrowego zauważonego w niniejszym raporcie powizytacyjnym.

Warszawa, 30 maja 2010 r.

Dr hab. Wawrzyniec Konarski

Członek PKA

3. W odpowiedzi na raport Władze uczelni odniosły się do sformułowanych w raporcie uwag przedstawiając dodatkowe informacje, wyjaśnienia i stosowne dokumenty, które uzasadniają zmianę oceny odnoszącej się do *Kadry naukowo-dydaktycznej*, *Spraw studenckich* oraz *Kontaktów z otoczeniem*.

Tabela nr 6.

Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardu po odpowiedzi uczelni na raport				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Kadra naukowo-dydaktyczna		X			
Sprawy studenckie			X		
Kontakty z otoczeniem		X			